

Una de quatre

Nivell fàcil

El material consta de 16 temes, amb 20 paraules de cada tema, de les quals cal saber-ne el significat.

Cada paraula és presentada de la manera següent:

- Una pregunta contextualitzada que inclou la paraula
- Quatre respostes numerades, de les quals només una és correcta
- Quatre comentaris, un per a cadascuna de les respostes donades

Quins temes hi ha?

1. Els aliments (2-5)
2. Els animals (6-9)
3. Les arts i els entreteniments (10-13)
4. La ciutat i el poble (14-17)
5. El cos humà i els vestits (18-21)
6. El comerç i l'economia (22-25)
7. L'habitatge (26-29)
8. La natura (30-33)
9. L'ensenyament (34-37)
10. La persona (38-41)
11. Els sentits (42-45)
12. La sanitat (46-49)
13. Els esports (50-53)
14. Els transports (54-57)
15. El treball (58-61)
16. Els vegetals (62-65)

Com s'hi juga?

S'hi juga per parelles.

Cada jugador té una pàgina diferent sobre un mateix tema.

Un jugador llegeix al company la primera pregunta i les quatre respostes numerades, amb prou claredat perquè ho entengui tot bé. Si no ho ha entès, cal tornar a llegir les preguntes, sense ensenyar-li el full.

El company decideix quina de les quatre respostes és la correcta i ho diu.

El primer jugador busca entre els comentaris, el número que ha escollit el company i l'hi llegeix, procurant donar el to irònic o humorístic que sovint conté.

Si el company ha encertat la resposta té un punt.

És el torn del company.

Aquesta activitat conté textos originals de Jordi Esteban Calm, inclosos al programa digital ENDEVINA, de la Direcció General de Política Lingüística i d'accés públic: <http://ves.cat/aOD6>

ALIMENTS-01 Sento parlar d'àpats i no sé què són. Dóna'm un cop de mà.

1. Són uns préssecs una mica plans.
2. Són les menjades que es fan regularment en un dia.
3. Són persones que mai no tenen gana, desmenjades.
4. Són els plats de què consta un dinar o un sopar.

- 1- Ni plans ni rodons. No són préssecs.
- 2+ Perfecte. Normalment fem quatre o cinc àpats al dia.
- 3- T'has deixat enganyar!
- 4- Malament. Què hi farem! Tingues paciència.

ALIMENTS-02 El meu amic ha demanat brou per sopar. Què ha demanat?

1. El líquid calent resultant d'una bullida.
2. Un bistec de bou, torrat per fora i cru per dins.
3. Un puré de verdures, de patates i de pastanaga.
4. Un estofat amb moltes patates i poca carn.

- 1+ Molt bé.
- 2- No hi estic gens d'acord.
- 3- Discrepo!
- 4- Dissenteixo! No hi estic d'acord!

ALIMENTS-03 Explica'm què significa escurar un plat.

1. Posar-lo al forn amb el menjar que s'ha de rostir.
2. Omplir-lo totalment de menjar.
3. Netejar-lo traient els residus que hi ha.
4. Inventar un plat nou, diferent, original.

- 1- No m'esperava que responguessis això!
- 2- No exageris. La veritat mai no és extremista.
- 3+ Una resposta neta, clara, diàfana.
- 4- Una resposta inventada. N'estic segur.

ALIMENTS-04 -Fem un glop? -Però, què és un glop?

1. -Un cafè barrejat amb licor, generalment conyac.
2. -Una petita degustació de menjar.
3. -Un petit descans quan el menjar és abundós.
4. -La porció de líquid que cap a la boca.

- 1- Un glop? No! Això és un cigaló!
- 2- Aleshores parles d'un tast, no d'un glop.
- 3- Fes-t'ho mirar. No vas bé.
- 4+ Perfecte! Magistral! Insuperable!

ALIMENTS-05 Quan és golafre una persona?

1. Quan menja en excés.
2. Quan refrena el seu desig de menjar.
3. Quan li agraden els menjars una mica salats.
4. Quan li agraden molt els dolços.

- 1+ Un encert de primera categoria.
- 2- La resposta és, precisament, a l'inrevés.
- 3- No hi entén gaire, de gustos, la persona golafre!
- 4- La meva resposta és poc dolça: no!

ALIMENTS-06 Per què vols una graella?

1. Per coure la carn al foc.
2. Per menjar-me-la: és una carn molt gustosa.
3. Per beure-me-la: és un licor molt digestiu.
4. Per fer-la al forn: és un peix exquisit.

1+ Victòria!

- 2- La graella és molt dura: no te la menjaràs pas!
- 3- No! Si us plau! No te la beguis!
- 4- Sembla que jugués al joc dels disbarats.

ALIMENTS-07 Quan algú llepa, què fa?

1. Beu un líquid a través d'una canya, xuclant.
2. Prem amb el dit un menjar per conèixer la seva duresa.
3. Passa la llengua per un aliment o per una lllaminadura.
4. Pren una mica de menjar per saber-ne el gust.

1- Xuclar no és llepar!

2- Això no és llepar, ni de molt!

3+ Bé! Ets un savi o una sàvia que coneix la paraula llepar.

4- Tastar no és llepar!

ALIMENTS-08 De què es pot fer una llesca?

1. De vi.
2. De pa.
3. De llet.
4. De mel.

1- Quan ho aconseguïssis, avisa'm. Serà una gran novetat.

2+ Perfecte. I si té tomàquet i un tall de pernil, millor.

3- Una llesca de llet? On s'ha vist una cosa semblant?

4- T'has equivocat. No pateixis: passa a les millors famílies.

ALIMENTS-09 A la carta del restaurant ofereixen mató. Què és el mató?

1. Una massa blanca que surt de la llet coagulada.
2. Una salsa que acompanya el peix fet a la brasa.
3. Un gelat fet amb ametlles i nous.
4. Unes postres de fruits secs diversos.

1+ Això mateix. I amb una mica de mel és exquisit.

2- Hi ha salses molt diverses, però cap no és mató.

3- Aquesta resposta era una enganyifa i tu hi has caigut.

4- Saps com es diuen aquestes postres? Postres de músic.

ALIMENTS-10 Què és la molla de pa?

1. Cadascun dels extrems de la barra.
2. La part interior i tova del pa.
3. La part exterior i més seca.
4. El pa remullat amb algun líquid: llet, vi...

1- Els extrems de la barra de pa són els crostons!

2+ Has contestat tal com calia.

3- La part més seca es diu crosta

4- Has pensat: "Posem-hi un quatre? Sí, va, posem-lo."

ALIMENTS-11 Què vol dir rosegar?

1. Desfer un menjar dur mastegant-lo amb els ullals.
2. Daurar un menjar gratinant-lo al forn.
3. Pelar una fruita amb la forquilla i el ganivet.
4. Treure l'espina d'un peix sense desfer-lo.

- 1+ Exacte! Tal com ho fan les rates amb el formatge.
- 2- Malament! No puc pas felicitar-te.
- 3- De cap manera! Et castigo sense el meu aplaudiment.
- 4- Ha! Ha! Ha! Te n'adones que això no va ni amb rodes?

ALIMENTS-12 Una d'aquestes persones fa un rot. Diques quina.

1. La senyora Quimeta, que rosteix un conill a les brases.
2. El senyor Joaquim, que fa un eructe després de dinar.
3. El senyor Sergi, que fa un còctel amb licors menorquins.
4. La senyora Josefina, que prepara un gelat de fruites.

- 1- Un conill rostit no és un rot!
- 2+ El senyor Joaquim és un mal educat, però tu l'has encertada.
- 3- Ai! Vés! No diguis ximpleries!
- 4- On és el rot? No el veig enlloc.

ALIMENTS-13 Si la cuinera parla d'un rovell, a què es refereix?

1. A un bolet.
2. A una de les parts en què es divideix la carn del porc.
3. A un formatge fresc, de cabra.
4. A la part central i groga d'un ou.

- 1- Et mereixes un bolet (o una plantofada).
- 2- No hi ha cap peça de carn de porc que es digui rovell.
- 3- Fred! Molt fred!
- 4+ Visca! Un encert!

ALIMENTS-14 Què és el pa sucac?

1. Pa que s'ha assecat per l'exposició al sol o a l'aire.
2. Pa remullat amb un líquid.
3. Pa florit.
4. Pa fet miques.

- 1- No hi ha sort!
- 2+ Encertada! Diana! Gol!
- 3- Tu sí que ets una bona flor!
- 4- Una mica de diccionari no t'anirà gens malament.

ALIMENTS-15 Què vol dir tastar un aliment?

1. Calcular el preu que té.
2. Analitzar-lo per veure si és sa.
3. Menjar-ne una mica per saber quin gust té.
4. Cremar-lo per haver-lo tingut massa estona al foc.

- 1- Calculo que no guanyaràs cap punt amb aquesta resposta.
- 2- Res! Que no l'endevines.
- 3+ Golàs! Cistella! Diana! Barraca!
- 4- Ets a dues milles de la solució bona.

ALIMENTS-16 Si els teus amics fan un tec, vol dir que...

1. Mengen abundantament.
2. Van pels bars i hi prenen unes copes.
3. Prenen alguna cosa per entretenir la gana.
4. Mengen a l'aire lliure.

- 1+ I tant. S'atipen.
- 2- No sabies què posar i has dit: va!
- 3- El diccionari diu el contrari.
- 4- No dissimulis. Digues "no ho sé", i s'ha acabat.

ALIMENTS-17 Explica'm què és un tel, que ja no me'n recordo.

1. Un dinar o un sopar lleugers.
2. La capa de nata que de vegades hi ha a la llet.
3. Cadascun dels fils que fan les mongetes tendres.
4. La closca d'un mol.lusc petit.

- 1- T'ofendràs si et dic que no?
- 2+ Que n'ets, d'eixerit! Que n'ets, d'eixerida!
- 3- Em dol, però t'he de dir que no!
- 4- L'has ben espifiada!

ALIMENTS-18 Quin tiberi!

1. Quin menjar més mal fet!
2. Quin menjar més bo!
3. Quina fam!
4. Quanta gent hi ha a taula!

- 1- Al contrari, ben al contrari!
- 2+ Suculentíssima resposta.
- 3- Els bons, de vegades, s'equivoquen. Entesos?
- 4- T'has equivocat de mig a mig.

ALIMENTS-19 En Jordi està tip perquè:

1. Fa moltes hores que no menja.
2. Ha olorat el menjar.
3. Ha begut xampany abans de dinar.
4. Ha menjat molt.

- 1- Deu estar afamat, famolenc, mort de fam.
- 2- No crec que l'olor li ompli el ventre.
- 3- Deu estar una mica marejat, i prou.
- 4+ Ara! Endavant, que això funciona!

ALIMENTS-20 Per dinar, avui, menjarem tortell. Què és un tortell?

1. Carn de vedella lligada i rostida.
2. Un pastís en forma d'anella.
3. Un plat de marisc, famós, propi del delta de l'Ebre.
4. Llesques de pa fregit amb un ou ferrat al mig.

- 1- No vagis a la carnisseria a demanar un tortell. Riuran!
- 2+ Correcte.
- 3- Els de les terres de l'Ebre no el coneixen, aquest plat.
- 4- La resposta és més senzilla.

ANIMALS-01 Si un dia sents la paraula aviram, sabràs que...

1. S'està parlant d'un ocell depredador.
2. Es refereix a les aus de corral d'una casa de pagès.
3. Es fa al·lusió a uns ànecs de cap vermell i ploma negra.
4. Fa referència a la ciència que tracta de les aus.

- 1- No hi entens ni un borrall. Es nota.
- 2+ Serà perfecte. Podràs parlar de l'aviram amb propietat.
- 3- No saps què és l'aviram. Ni mica, ni gota.
- 4- La ciència de què parles és l'ornitologia!

ANIMALS-02 Saps què és el bec?

1. La mandíbula superior i la inferior dels ocells.
2. El recipient preparat perquè hi beguin els ocells.
3. Un cabrit d'origen sud-americà.
4. Una mena de mosca que molesta les vaques i els cavalls.

- 1+ Exacte. Revestides d'una beina dura.
- 2- Saps com es diu aquest recipient? Abeuradora.
- 3- Ui! Vas massa lluny!
- 4- La mosca a què et refereixes és el tàvec.

ANIMALS-03 Quin animal borda?

1. La vaca.
2. El lleó.
3. El gos.
4. La gallina.

- 1- La vaca mugeix.
- 2- El lleó rugeix.
- 3+ Perfecte. El gos lladra o borda.
- 4- La gallina escataina (encara que no t'ho creguis).

ANIMALS-04 Quin animal és el borinot?

1. Un mamífer de la família dels bous, però africà.
2. Una au semblant a l'àliga, al duc, a l'esparver...
3. Una au semblant a l'oreneta.
4. Un insecte de la família de les abelles, però més gros.

- 1- No cal anar a l'estepa africana. T'ho asseguro!
- 2- Massa grossos, aquests animals.
- 3- No et distreguis. Ja veus què passa, oi?
- 4+ Exacte. I fa bronzir les ales amb un soroll molt molest.

ANIMALS-05 Què és un cadell?

1. Un gos de poca edat.
2. Un cavall de potes curtes.
3. Un porc castrat.
4. Un peix de costa.

- 1+ Premi de primera per a l'encertant!
- 2- Sabies que no era aquesta la resposta bona, oi?
- 3- Apa! Quines coses de dir!
- 4- Ni de la costa ni de mar endins.

ANIMALS-06 I una cloïssa? Què és una cloïssa?

1. La femella del mico.
2. Un mol·lusc.
3. Un peix.
4. Un insecte paràsit dels gossos.

- 1- Una mona? Ha! Ha! Ha!
- 2+ Alegra-te'n. L'has encertada de ple.
- 3- Les cloïsses són marines, però no són peixos.
- 4- No seria una cloïssa. Seria una paparra.

ANIMALS-07 Provem el teu coneixement de zoologia. Què és un escurçó?

1. Un mosquit.
2. Un mamífer petit que vola gràcies a unes membranes.
3. Una serp verinosa.
4. Un ase curt de potes.

- 1- Ai! Si em puja la mosca al nas... No diguis beneiteries!
- 2- Tingues paciència: aquest animal te'l preguntaré després.
- 3+ Sí. Amb una llengua viperina que fa molt mal.
- 4- Callo. (Anava a dir-te: "No siguis burro!").

ANIMALS-08 Si hi entens, d'agricultura, sabràs què són els fems.

1. Els insectes que es mengen les fulles de la patata.
2. Els residus orgànics d'animals, molt útils per al camp.
3. Les plantes que es cultiven per alimentar els porcs.
4. Els animals salvatges que es mengen les collites.

- 1- Els escarabats de la patata no són fems!
- 2+ Una resposta pròpia de pagesos i de pageses fets i pastats.
- 3- No conec cap plantació especial per alimentar porcs!
- 4- Confessa que no sabies quina era la resposta bona.

ANIMALS-09 Què és una granota?

1. Un amfibi.
2. Un ocell.
3. Un rèptil.
4. Un insecte.

- 1+ I tant!
- 2- Les granotes no volen, salten.
- 3- T'has equivocat de classe d'animal.
- 4- Ui! Massa petit.

ANIMALS-10 Què és un gripau?

1. Un ocell.
2. Un amfibi.
3. Un insecte.
4. Un rèptil.

- 1- Els gripaus només volen a les pel·lícules de dibuixos.
- 2+ Exacte. Igual que el de la pregunta anterior.
- 3- Massa petit.
- 4- Pobres gripaus, si haguessin de reptar per una paret!

ANIMALS-11 Què és una guineu?

1. Un escarabat casolà.
2. Un cuc que menja fusta: bigues, mobles...
3. Un animal salvatge que es menja les gallines.
4. Una serp d'aigua dolça.

- 1- Un escarabat de la família? Vols dir que no exageres?
- 2- La maleïda bestiola "menjafustes" es diu corc!
- 3+ Diana! A molts llocs en diuen guilla.
- 4- Quina ingenuïtat! Es veia clar que no era aquesta.

ANIMALS-12 Què és un llangardaix?

1. Un insecte.
2. Un rèptil.
3. Un amfibi.
4. Un ocell.

- 1- No és un insecte. Se'ls menja.
- 2+ Ja ho crec!
- 3- No. Ja no et preguntaré més amfibis. De debò.
- 4- Quina mania amb els ocells. No ho és, un ocell!

ANIMALS-13 En una d'aquestes frases es parla d'una lloca. En quina?

1. Aquesta truja (femella del porc) allesta les cries.
2. Aquesta cabra fa coses estranyes. Sembla boja.
3. La meua tortuga ja fa tres mesos que no es mou.
4. La gallina cova els ous dels quals naixeran els pollets.

- 1- Fora. No és una resposta bona.
- 2- El castellà t'ha fet una mala passada amb allò de "loca".
- 3- Deu hivernar. No la molestis. Ah! I no és una lloca.
- 4+ Ja hem trobat la lloca que buscàvem. Felicitats.

ANIMALS-14 Em podries dir què és un mussol?

1. Un mamífer petit que viu als rius i als estanys.
2. Una au que canta de nit amb una cantarella monòtona.
3. El mascle de l'abella.
4. Un aràcnid verinós que s'amaga sota les pedres.

- 1- Quina llàstima! No era l'1.
- 2+ No és una definició científica, però és ben vàlida.
- 3- Abellot! El mascle de l'abella sempre s'ha dit abellot!
- 4- Saps qui és aquest animal mesquí? L'escorpí.

ANIMALS-15 Explica'm què és una petxina.

1. Un peix allargassat que té forma de serpent.
2. Un insecte paràsit de les vaques i de les persones.
3. El nom que rep la closca de molts mol·luscs.
4. Una papallona d'ales molt extenses i vistoses.

- 1- Embolica que fa fort! És molt més senzill que tot això.
- 2- Jo encara no el conec, aquest insecte.
- 3+ T'alegrarà saber que coincideixes amb el diccionari.
- 4- Res. No hi ha hagut sort.

ANIMALS-16 Una d'aquestes coses és un ramat. Quina?

1. Un grup nombrós de bestiar.
2. La cornamenta dels cérvols i d'altres animals banyuts.
3. Un conjunt d'abelles penjades del rusc.
4. Una parella de bous junyits per llaurar el camp.

- 1+ Molt bé. Una bona nota de ramaderia.
- 2- Aquesta vegada no has anat al gra.
- 3- Un deu d'imaginació i un zero de lèxic zoològic.
- 4- La parella de bous a punt de llaurar forma un coble.

ANIMALS-17 L'escut de València conté un ratpenat. Què és?

1. Una rata que viu a les clavegueres i als abocadors.
2. Una rata que vola gràcies a unes membranes.
3. Una rata blanca que serveix per fer experiments.
4. Una rata de color marró que viu als camps de cereals.

- 1- Ecs! Quin fàstic! No la tindrien de símbol els valencians!
- 2+ Perfecte.
- 3- Aquesta vegada t'has deixat enganyar.
- 4- Que no. Que no l'endevines.

ANIMALS-18 Què és un tauró?

1. Un mascle nascut de la vaca i menor d'un any.
2. Un mamífer de cua llarga, rosegador de pinyes.
3. Un peix selaci, de mida grossa.
4. Un mamífer que viu en galeries subterrànies.

- 1- Et dono una pista: els taurons no tenen potes ni banyes.
- 2- Tu et volies referir a l'esquirol. Paciència.
- 3+ Sí! I amb unes dentetes que fan una por...
- 4- Volies dir un talp? Mira-t'hi més la pròxima vegada.

ANIMALS-19 Recordes què és una vedella?

1. La femella del porc quan està prenyada.
2. Un mamífer marí, semblant al catxalot.
3. La cabra que no arriba a un any d'edat.
4. La filla de la vaca quan és menuda.

- 1- Una truja no és una vedella. Has fet una relliscada.
- 2- Massa gros!
- 3- Com ho diré, perquè no et sàpiga greu? Has tingut un lapsus.
- 4+ Ning-nang! Ning-nang! Que sonin les campanes!

ANIMALS-20 Ara -i finalment!- digues que és un xai.

1. Un gos petit i falder.
2. El fill de l'ovella fins a l'edat d'un any.
3. El mascle de la cabra.
4. El mascle de l'ovella, quan és adult.

- 1- Un quisso! Tu et refereixes a un quisso.
- 2+ El diccionari i tu aneu de parella. Exacte!
- 3- El mascle de la cabra? Oh! No!
- 4- El mascle de l'ovella és el be. No ho has fet bé.

ARTS-01 Què és un acudit.

1. Una reunió amb què es pretén divertir els assistents.
2. Una narració divertida, que fa riure.
3. El premi que es dóna en un concurs o en una festa.
4. La persona que és convidada especialment a una festa.

- 1- Et pensaves que ho sabies molt bé, oi?
- 2+ Et felicito, perquè dius acudit i no "txiste".
- 3- Aquest premi es diu guardó, distinció, etc.
- 4- A la persona homenatjada mai no li diem "acudida".

ARTS-02 Quina proposta defineix què és un aplec?

1. Una reunió festiva de molta gent, feta a l'aire lliure.
2. L'actuació més brillant d'un espectacle popular.
3. Un ball molt popular a Catalunya.
4. Una cançó coral sense acompanyament musical.

- 1+ Visca! Un encert de primeríssima categoria!
- 2- La teva resposta no serà la més brillant d'aquest exercici.
- 3- Moltes vegades els aplecs organitzen balls, però no ho són.
- 4- La teva resposta no anirà acompanyada de punts. Ho sento.

ARTS-03 Hi ha un grup de nens i nenes que juguen a bales.

1. El que juga amb pistoles i escopetes.
2. El que s'amaga per no ser vist pel que para.
3. El que rodola pel prat com si fos una pilota.
4. El que juga amb boles de fang, d'acer o de vidre.

- 1- Et sembla que l'encertes? Doncs, t'has equivocat!
- 2- Aquest grup juga a fet i amagar!
- 3- No veus que aquest 3 no va enlloc?
- 4+ Justa la fusta! Les bales són aquestes boletes per jugar.

ARTS-04 Una d'aquestes atraccions es diu "els cavallets". Quina?

1. Pla inclinat per on llisquen nens i nenes.
2. Seients penjats d'una biga amb cadenes, per gronxar-se.
3. Plataforma giratòria amb cavalls, cotxes, avions, etc.
4. Petit teatre on actuen ninots manipulats amb les mans.

- 1- Ets massa gran per confondre uns cavallets amb un tobogan!
- 2- Que no ho veus, que aquest seient és un gronxador?
- 3+ Encertada! La il·lusió dels vailets: pujar als cavallets.
- 4- Tu em parles de titelles o de putxinel·lis.

ARTS-05 Hi ha un joc que es diu cavall fort. Qui hi juga?

1. Qui corre darrere d'una pilota.
2. Qui es llança a l'aigua i esquitxa els companys.
3. Qui salta sobre l'esquena del company o de la companya.
4. Qui busca on s'amaguen els companys i les companyes.

- 1- Al joc del cavall fort no hi ha pilotes com al futbol.
- 2- Aquesta xicota o aquest xicot no juga a cavall fort.
- 3+ Ara sí que l'hem trobat. Puntets a la bossa!
- 4- No havíem quedat que això era jugar a fet i amagar?

ARTS-06 Hi ha un grup de gent que fa una cercavila. Quin?

1. Tot el poble recorre els carrers. Els músics toquen.
2. Un grup canta a la plaça del poble.
3. Uns i unes atletes fan una cursa pels carrers del poble.
4. Uns devots i devotes fan un romiatge fins a l'ermita.

- 1+ Perfecte. Fan una cercavila pel poble.
- 2- La teva resposta també "canta".
- 3- Què dius, ara?
- 4- Fan de romeus, no fan cap cercavila.

ARTS-07 Què són els encreuats?

1. Un ball popular que es balla amb bastons.
2. Uns personatges de la festa de la Patum, de Berga.
3. El joc de creuar paraules horitzontals i verticals.
4. És un joc, molt antic, de reis, dames, cavalls...

- 1- Et mereixes una bastonada!
- 2- Patim. Patam. Patum. No n'encertes ni un!
- 3+ Exactament. Té molts quadradets blancs i alguns de negres.
- 4- Confessa que has tingut una relliscada!

ARTS-08 Aquí hi ha una definició d'esbarjo. Descobreix-la.

1. Grup de persones dedicades al cant coral.
2. Activitat que ajuda a la distracció i al descans.
3. Activitat que consisteix a anar d'un bar a l'altre.
4. Alegria i cridòria dels qui assisteixen a una festa.

- 1- No és aquesta la resposta.
- 2+ Aquesta sí que era la resposta que esperava de tu.
- 3- Algú s'esbargeix anant pels bars. Però no és la definició.
- 4- Jo en diria, més aviat, xerinola, bullícia.

ARTS-09 Què són els escacs?

1. Un joc antic de 32 quadres negres i 32 de blancs.
2. Els elements que fa servir un pescador per pescar.
3. Gent que s'escapa d'una feina per anar-se'n a jugar.
4. Són les cartes de la baralla que serveixen d'escarràs.

- 1+ Una preciositat de resposta. Ho dic sense indirectes.
- 2- Ja t'he pescat! Au! Sense punts!
- 3- És fals això que em dius.
- 4- No em serveix per a res la teva resposta.

ARTS-10 En el món dels jocs infantils, què és un estel?

1. Un grup nombrós de nens i nenes que juguen a un joc.
2. Una figura que s'eleva gràcies al vent.
3. La pedra que es llança perquè caigui dins d'un quadrat.
4. El jugador o la jugadora que obté millors resultats.

- 1- Saps? Aquest grup pot ser un estol, però mai un estel.
- 2+ Pum! Diana! Això porta cua...
- 3- Oh! No diguis aquestes coses tan extravagants!
- 4- El jugador o la jugadora estrella? Jo diria que no.

ARTS-11 Si algú t'obsequia amb un flabiol, vol dir que et regala:

1. Un instrument musical.
2. Un joc antic, molt semblant a les dames xineses.
3. Un article típic dels "sex-shops".
4. Una peça de ceràmica típica de Mallorca.

- 1+ Tu no et deixes enganyar fàcilment, oi?
- 2- T'he enganyat com un xinès, confessa-ho.
- 3+ Flabiols en un sex-shop? Ha! Ha! Ha! Quin tip de riure!
- 4- Tu ets deixes enganyar fàcilment. Segur.

ARTS-12 Una d'aquestes quatre afirmacions parla de follets. Quina?

1. El pescador va comprar cucs per pescar al riu.
 2. Al bosc hi ha tres homenets minúsculs i fantàstics.
 3. Guanya qui fa caure més bitlles amb menys boles.
 4. Un grup balla vestit amb fulles, com Adam i Eva.
- 1- És una bogeria! Els cucs no són follets.
 - 2+ Molt bé. Es nota que has sentit molts contes catalans.
 - 3- Les bitlles i els follets... en què s'assemblen, germanet?
 - 4- De les fulles en surten les fulletes, no els follets...

ARTS-13 Amb una gàbia, com et pots entretenir i passar-ho bé?

1. Treballant un tros de fusta i fent-ne una escultura.
 2. Tocant una música tradicional molt popular.
 3. Cavant el jardí per plantar-hi flors de temporada.
 4. Ficant-hi canaris i ensenyant-los a cantar.
- 1- Tu parles de gúbies i jo de gàbies. No ens entendrem.
 - 2- Toca, toca! Ja veurem què sonarà.
 - 3- Faràs malbé la gàbia. Que no ho veus?
 - 4+ Tu sí que saps què és una gàbia! Un petó informatiquíssim!

ARTS-14 Què és un gronxador?

1. Una construcció per amarrar les barques.
 2. Un seient penjat que fa un moviment de vaivé.
 3. Un ventall per fer-se vent quan fa molta calor.
 4. La rosca que gradua el cavallet dels pintors.
- 1- Una mica més de vista, si us plau!
 - 2+ Endavant el premi en forma de punts!
 - 3- Dissimula. Mira en una altra direcció. Així! Ja està.
 - 4- Em volies fer la rosca? Ja veus que és inútil...

ARTS-15 Una pescadora diu: "He perdut un ham". I ho diu perquè:

1. Ha perdut un cuc que tenia penjat de la canya.
 2. Ha perdut un fil de plàstic.
 3. Ha perdut un ganxo que va al cap del fil de pescar.
 4. Ha perdut una bossa de tela per posar-hi els peixos.
- 1- La teva resposta no és, precisament, una cucada.
 - 2- Encara no has pescat la resposta correcta.
 - 3+ Sí, una mena de ganxo per enganxar-hi els peixos.
 - 4- No tens cap punt de premi per aquesta trista resposta.

ARTS-16 En alguns jocs cal pagar penyora. Què és la penyora?

1. L'objecte que es dona per garantir que es farà una cosa.
2. La quota que es paga per al manteniment d'un club.
3. En els jocs d'atzar, els diners que cadascú hi juga.
4. El càstig que reben els jugadors quan perden.

- 1+ Exacte. La penyora es recupera quan s'ha complert el deure.
- 2- Vols dir que no t'equivoques?
- 3- Has confós la penyora amb la juguesca!
- 4- Castigat sense punts de premi!

ARTS-17 La paraula rodet és correcta en una sola d'aquestes frases:

1. Abans del partit passaran un rodet per aplanar el camp.
2. No sortiran les fotos, perquè no hi ha rodet a la càmera!
3. La pilota de bàsquet passa pel rodet de la cistella.
4. La bicicleta del nen petit té dues rodes i dos rodets.

- 1- No és un rodet sinó un corró, allò que aplanava els camps.
- 2+ Aquí hi ha un ús correcte de la paraula rodet. Enhorabona.
- 3- No passa pel rodet. Passa per l'anella.
- 4- Els rodets no són rodets.

ARTS-18 Què és una rondalla?

1. Un circuit per a alguna activitat lúdica.
2. Una passejada pels bars d'un barri.
3. Un cercle de persones ballant una sardana.
4. Un conte per a infants.

- 1- No em facis riure!
- 2- Tu deus voler dir una ronda, oi?
- 3- Això no és una rondalla, sinó una rotllana.
- 4+ És l'única resposta amb cara i ulls.

ARTS-19 Si vas a veure titelles, segur que veuràs...

1. Un espectacle de focs d'artifici.
2. Un recital infantil de poemes i contes.
3. Un teatral amb ninots manipulats.
4. Un espectacle mut, mímico, de gesticulació.

- 1- No!
- 2- No!
- 3+ Perfecte!
- 4- No!

ARTS-20 Recordes què és un trencaclosques?

1. És un aparell per obrir les nous, les avellanes...
2. És un joc de peces que han d'encaixar.
3. És un jeroglífic.
4. És una música molt sorollosa, estrident.

- 1- Això és un trencanous. No és un trencaclosques.
- 2+ Em trec el barret davant d'una resposta com aquesta.
- 3- No. No és un jeroglífic.
- 4- Ha! Ha! No l'encertes, però fas gràcia (que ja és molt!).

CIUTAT- 01 Què és un abocador?

1. La porta d'una ciutat emmurallada.
2. La capsa on es dipositen els vots a les eleccions.
3. Un dipòsit o un lloc per llençar-hi residus.
4. El responsable municipal que rep les queixes ciutadanes.

- 1- No comences gaire bé aquest exercici.
- 2- La capsa a què et refereixes és l'urna.
- 3+ És exactament això. Ho he comprovat al diccionari.
- 4- No. Però no aniria malament tenir un personatge com aquest.

CIUTAT- 02 Si algú et diu que hi ha gent arreu, què et vol dir?

1. Que hi ha gent que camina de pressa.
2. Que a tots els llocs hi ha gent.
3. Que hi ha gent asseguda, desvagada, que no fa res.
4. Que hi ha gent muntada a cavall.

- 1- Vés més a poc a poc i no fallaràs tant!
- 2+ Exacte: arreu vol dir per tots els llocs.
- 3- Afina la punteria, que dispaes una mica tort.
- 4- Gent que va dient "Arri!?" No facis riure!

CIUTAT- 03 En alguna d'aquestes frases es parla d'una bassa. En quina?

1. Prop del poble hi ha una concavitat plena d'aigua.
2. El pedestal de l'estàtua de la plaça s'ha trencat.
3. He llegit un avís de l'alcaldia, enganxat a la paret.
4. L'església té un atri amb moltes columnes.

- 1+ Com que saps què és una bassa, no et donarem cap carabassa!
- 2- Això no passa! Un pedestal no és una bassa.
- 3- Confondre la bassa amb l'avís no és gaire corrent.
- 4- Un atri és una bassa? No em facis riure!

CIUTAT- 04 Estic segur que saps què és un batlle. Demostra-m'ho.

1. El bastó de l'alcalde, símbol de l'autoritat.
2. Una dansa típica.
3. El garrot que porten els guàrdies municipals.
4. L'alcalde d'una localitat.

- 1- Et donaré una bastonada per una resposta tan impensada.
- 2- No parlem de balls, sinó de batlles. No és el mateix.
- 3- No t'emboliquis, que no l'encertaràs.
- 4+ Ara! Alcalde i batlle són dues paraules equivalents.

CIUTAT- 05 Què és una botiga?

1. Un magatzem de bótes de vi.
2. Un establiment que ven productes a la menuda.
3. Un edifici de l'exèrcit.
4. Un parc infantil.

- 1- No!
- 2+ Sí! Era molt fàcil, oi?
- 3- Noooo!
- 4- Noooooooooo!

CIUTAT- 06 Què s'hi pot ficar dins d'una bústia?.

1. Cartes.
2. Aliments.
3. Cotxes.
4. Trens.

1+ Sobretot cartes. Correcte.

- 2- No hi caben!
- 3- No hi caben!
- 4- No hi caben!

CIUTAT- 07 Si el teu amic t'espera a la cantonada, on t'espera?

1. A l'edifici de correus de la ciutat.
2. A l'ambaixada suïssa.
3. A l'angle que fan dues parets d'un edifici, al carrer.
4. A la part més baixa d'una escala.

1- Saps com es diu l'edifici de correus? Estafeta!

- 2- A Suïssa hi ha Cantons, però les cantonades són arreu.
- 3+ Et felicito. Jo no sabia definir-la tan bé com tu.
- 4- Agafa el diccionari. La C. "Cantonada". Què hi diu?

CIUTAT- 08 Quina d'aquestes és la casa gran de la ciutat?

1. L'ajuntament.
2. L'hospital.
3. La caserna de l'exèrcit.
4. La catedral.

1+ Exactíssim. Com un rellotge de quars.

- 2- T'has equivocat.
- 3- Oh! No!
- 4- Encara que sigui molt gran, no és la casa gran.

CIUTAT- 09 Ara no sé què és una claveguera. M'ho dius tu?

1. El vestit que porten els municipals per les festes.
2. L'empedrat d'un carrer.
3. La conducció d'aigües residuals d'una població.
4. Una massa llarga de pedres, perpendicular a la costa.

1- No ho diguis enlloc, que riurien d'allò més.

- 2- Els carrers empedrats són... carrers empedrats!
- 3+ Has fet una diana de molts punts!
- 4- Saps com es diu això que expliques? Es diu espigó.

CIUTAT- 10 Un clot és...

1. Un barri perifèric.
2. Un sot, un forat.
3. Un grup de cases sobre el cim d'una muntanyola.
4. Un carrer sense sortida.

1- La teva resposta no ha estat gens centrada.

- 2+ La teva precisió mereix uns punts de premi.
- 3- A la muntanya dels disbarats?
- 4- Això no és un clot! És un atzucac.

CIUTAT- 11 Als pobles hi ha sempre alguna cruïlla, que és...

1. L'encreuament de dos carrers.
2. Un semàfor destinat a les persones.
3. La creu que indica on comença o acaba la població.
4. Una zona que exclou la circulació de vehicles.

- 1+ L'has endevinat! Ballem d'alegria!
- 2- Petit i rodonet? Em sembla que no.
- 3- La creu de terme no té res a veure amb la cruïlla.
- 4- Fins i tot els més bons fallen alguna vegada.

CIUTAT- 12 L'ajuntament va resoldre el problema de les escombraries:

1. Va comprar uns camions amb mànegues per regar jardins.
2. Va posar uns contenidors per a les bosses de residus.
3. Va tirar a terra les parets ruïnoses del castell.
4. Va apujar el sou de tots els agents municipals.

- 1- Regar un jardí no resol cap problema d'escombraries.
- 2+ Això anirà bé: ja no hi haurà escombraries per les voreres.
- 3- Les ruïnes del castell no són escombraries.
- 4- Apujar el sou no resol cap problema d'escombraries.

CIUTAT- 13 Diuen que a la plaça hi ha un fanal. Però, què és un fanal?

1. Un aparell destinat a la il.luminació pública.
2. Un gran cartell que anuncia els actes oficials.
3. Un punt de venda de diaris i de revistes.
4. Un espai protegit de la pluja i del sol.

- 1+ Tanta il.luminació m'enlluerna. Enhorabona!
- 2- T'anuncio solemnement que no has encertat la resposta.
- 3- Ni tan sols un gos tractaria un quiosc com si fos un fanal!
- 4- Un aixopluc! Això que m'expliques és un aixopluc!

CIUTAT- 14 On treballa el meu cosí? Ell diu: "treballo a la garjola"

1. En una oficina municipal.
2. A l'estació del ferrocarril.
3. A la plaça de toros.
4. A la presó.

- 1- Ai! Que en vas, d'equivocat! Que en vas, d'equivocada!
- 2- Ai! Que n'ets, d'ingenu! Que n'ets, d'ingènua!
- 3- Ai! Que en tens, d'imaginació!
- 4+ Sí. De debò. El meu cosí treballa a la presó.

CIUTAT- 15 Saps què és una illa de cases?

1. Un grup de cases rodejat de camps.
2. Un grup de cases rodejat de carrers.
3. Un grup de cases separat del poble.
4. Un conjunt de carrers sense trànsit rodat.

- 1- Potser en diríem veïnat, llogarret, poblet.
- 2+ Això sí que és una illa de cases!
- 3- Jo, això, més aviat ho anomenaria veïnat.
- 4- Això més aviat sembla una illa de vianants.

CIUTAT- 16 Ara t'ho poso ben fàcil. Què és una masia?

1. La casa del rector del poble.
2. Una casa de la guàrdia civil.
3. La casa on hi ha l'escola i les dependències municipals.
4. Una casa de pagès.

- 1- El rector viu a la rectoria, prop de l'església.
- 2- Molt abans d'haver-hi guàrdia civil ja hi havia masies.
- 3- Poquíssims pobles habiliten les masies com a escoles.
- 4+ Has dit una veritat com una casa de pagès!

CIUTAT- 17 Què és un revolt? Explica-m'ho, que ja no me'n recordo.

1. Un viratge de la carretera.
2. Una insurrecció del poble contra l'autoritat.
3. Un avís públic fet per l'alcalde.
4. Una repicada de campanes.

- 1+ Caram! Tu no t'has deixat enganyar com els altres!
- 2- Una revolta i un revolt són dues coses ben diferents.
- 3- Aquest avís de l'alcalde es diu ban.
- 4- Les campanes repiquen, no es revolten!

CIUTAT- 18 Ara no recordo què és un segell. Ajuda'm.

1. Un conserge que atén les dependències municipals.
2. Un imprès engomat que s'adhereix al sobre de la carta.
3. Una inscripció commemorativa, situada en un lloc públic.
4. El bastó que porta l'alcalde en les solemnitats.

- 1- Que no! Que no és un segell! És un bidell!
- 2+ Enhorabona per aquesta demostració de saviesa!
- 3- Ja t'has perdut! Et recomano una brúixola lèxica.
- 4- Una ximpleria ben solemne!

CIUTAT- 19 L'ajuntament ha comprat una senyera nova. Una senyera?

1. És clar: un joc de rètols indicadors.
2. Sí. Una bandera.
3. Sí. Un escut de la ciutat.
4. És clar: Un aparell per fabricar senyals de circulació.

- 1- Saps què és un joc de nates? Millor que no ho sàpigues!
- 2+ Una resposta precisa. I uns punts de premi encoratjadors!
- 3- Aquesta vegada t'he de dir que no. Ho sento.
- 4- No parlàvem de cap màquina de fer senyals.

CIUTAT- 20 "Espera'm a la vorera d'aquí davant". Què és la vorera?

1. L'esglaió de l'entrada d'un edifici.
2. La zona enjardinada d'un carrer.
3. La parada de l'autobús.
4. La part de carrer entre les cases i la calçada.

- 1- De cap de les maneres!
- 2- No em diguis això, que em desanimo fàcilment.
- 3- Ah! No!
- 4+ Vinga! A puntuar s'ha dit!

COS HUMÀ I VESTITS-01 Saps què és una armilla?

1. Una pistola petita que els pagesos duïen a la faixa.
2. Els petits forats que fa un insecte a la roba.
3. Una peça de vestir sense mànigues.
4. Uns calçotets llargs fins als peus.

- 1- No és cap arma, l'armilla!
- 2- Els vestits es poden arnar. Però no parlem d'això, ara.
- 3+ Ja pots començar a puntuar!
- 4- Vas errat de cap a peus!

COS HUMÀ I VESTITS-02 Digues què és un budell.

1. Qualsevol de les parts en què es divideix l'intestí.
2. Una taca d'oli o de greix en una peça de vestir.
3. Una mucositat seca que algú extreu del nas amb el dit.
4. Una butllofa formada a la pell per l'excés de fregament.

- 1+ Premi per a ella o per a ell, que sap què és un budell!
- 2- De la taca d'oli en diem llàntia, no budell.
- 3- Els de casa meva en diuen burilles, d'això que expliques.
- 4- De cap de les maneres!

COS HUMÀ I VESTITS-03 Fer-se la clenxa vol dir...

1. Cansar-se molt per un esforç excessiu i inhabitual.
2. Netejar-se i rentar-se.
3. Pentinar-se deixant una zona recta sense cabells.
4. Planxar els plecs d'un vestit.

- 1- Mira: em faig el sord, i aquí no ha passat res.
- 2- Els francesos en dirien fer la "toilette".
- 3+ Molt rebé!
- 4- Val més que miris el diccionari.

COS HUMÀ I VESTITS-04 Una d'aquestes persones duu esclops. Quina?

1. La Maria porta unes arracades rodones i grosses.
2. L'Agnès duu unes genolleres per protegir els genolls.
3. L'Antònia s'ha trencat la cama i camina amb uns bastons.
4. La Joana porta un calçat de fusta.

- 1- Aquesta vegada l'has ben espifiada!
- 2- No puc donar-te ni un punt: és una resposta errònia.
- 3- Aquests bastons de què parles es diuen crosses.
- 4+ Perfecte! Per no empastifar-se de fang.

COS HUMÀ I VESTITS-05 Una mà esguerrada és una mà que...

1. Està deformada per qualsevol motiu.
2. Està molt adolorida per algun cop o contusió.
3. Té alguna ferida.
4. Està immobilitzada per un guix o per un embenat.

- 1+ Una resposta en plena forma!
- 2- Amb molt de dolor t'he de dir que no.
- 3- Una mà ferida no és una mà esguerrada.
- 4- No. No. No!

COS HUMÀ I VESTITS-06 Què són les galtes?

1. Les dues parts carneses del cul.
2. Les dues zones de la cara, entre el nas i l'orella.
3. Les parts interiors de les mans, els palmells.
4. Els músculs de la cuixa.

- 1- Dir-ne galtes és una metàfora.
- 2+ No hi ha ni una falta! Et mereixes un petó a cada galta.
- 3- De pet al diccionari! Potser et donarà un cop de mà.
- 4- T'ho he de dir: t'has equivocat.

COS HUMÀ I VESTITS-07 I les genives? Què són les genives?

1. Les parts toves dels dits, oposades a les ungles.
2. Les zones en què el ventre s'uneix a les cuixes.
3. Els teixits carnosos que cobreixen els arcs dentals.
4. Les articulacions dels braços amb el tronc.

- 1- Avui no et presentis a cap examen de fisiologia.
- 2- Tu deus voler dir els engonals, oi?
- 3+ Un deu de fisiologia humana!
- 4- Tu parles d'aixelles. Jo parlava de genives!

COS HUMÀ I VESTITS-08 Em vols dir què és un gep?

1. Uns pantalons bombatxos.
2. Un bony a l'esquena.
3. Un calçat de muntanya.
4. Un ull buit.

- 1- No diguis ximpleries, que no et queda gens bé!
- 2+ Exacte. Un gep és una prominència a l'esquena.
- 3- Què et fa pensar que un gep sigui un calçat?
- 4- La persona a qui li falta un ull és bòrnia.

COS HUMÀ I VESTITS-09 Què és el melic?

1. El forat que hi ha al mig de la panxa.
2. El dit més petit de la mà.
3. La zona posterior del genoll.
4. La campaneta que hi ha al mig del vel del paladar.

- 1+ Molt bé. També en diem llombrígol.
- 2- El dit més petit de la mà és el menovell.
- 3- El melic, amic meu, amiga meva, és més amunt.
- 4- El melic, amic meu, amiga meva, és més avall.

COS HUMÀ I VESTITS-10 On podries trobar un mugró?

1. Als peus. El mugró és el dit gros del peu.
2. Als pits. El mugró és la papil·la que hi ha al mig.
3. Al coll. És la prominència exterior de la laringe.
4. A la pell. Es diu mugró qualsevol zona bruta del cos.

- 1- No crec que ta mare et donés de mamar amb el peu...
- 2+ Perfecte. Els nadons el xumen per alletar-se.
- 3- No em facis riure!
- 4- Ho confons amb el castellà "mugre"!

COS HUMÀ I VESTITS-11 Saps què és una natja?

1. Cadascuna de les parts del cul.
2. Cadascuna de les parts carneses de la cara.
3. La part tova posterior de la cama.
4. Una bufetada.

1+ Visca! Hi ha algú que sap què és una natja!

2- Has confós una natja amb una galta.

3- Això és el panxell o el tou de la cama.

4- No em facis riure, que ara no en tinc ganes.

COS HUMÀ I VESTITS-12 Quina d'aquestes persones porta parracs?

1. La Laura, que s'ha fet un cop al cap i el duu embenat.
2. En Jaume, que duu una camisa molt estripada.
3. La Núria, que duu uns pantalons fixats sota el genoll.
4. En Cinto, que duu una caçadora de pell amb caputxa.

1- Aixeca't, vés fins al diccionari i consulta'l.

2+ Perfecte. Els parracs són aquests estrips que pengen.

3- Deuen ser bombatxos, però no són parracs!

4- Una caputxa i un parrac s'assemblen com un gos i un gat!

COS HUMÀ I VESTITS-13 -La Mariona té pigues a la cara!

1. - Sí. Si se la rentés, li desapareixerien totes.
2. - Sí, però aquests granets marxen amb una bona pomada.
3. - Llàstima que li surtin pèls a la cara tan jove!
4. - Aquesta pigmentació la fa més simpàtica, oi?.

1- Per més que et rentis, amic, les pigues no se'n van!

2- No són granets, les pigues.

3- Què et fa pensar que els pèls són pigues?

4+ I tant! Cara pigada, cara estimada.

COS HUMÀ I VESTITS-14 - A l'Antoni, ja fa sis dies que li fa mal un queixal...

1. - Que el visiti un podòleg.
2. - Que vagi a cal dentista.
3. - Que el vegi un traumatòleg.
4. - Que el vegi l'especialista de l'aparell digestiu.

1- El podòleg l'enviarà a fer punyetes.

2+ Bé. El dentista segur que li donarà alguna solució.

3- Que vigili que el traumatòleg no li trenqui algun os...

4- L'especialista li dirà que no és el metge que busca.

COS HUMÀ I VESTITS-15 Vols dir-me quina d'aquestes coses és un sacsó?

1. La faldilla de roba de sac que era de moda fa temps.
2. Una manera familiar d'anomenar els testicles.
3. El replec de la pell que tenen les persones grasses.
4. La bossa d'espart que es duia penjada a l'espatlla.

1- Deuria ser del temps dels penitents.

2- Ha! Ha! Ha! T'has ficat de peus a la galleda!

3+ Sí. Alguns el descobreixen quan s'emproven el vestit de bany!

4- Vas molt "penjat", amic meu! Però, molt!

COS HUMÀ I VESTITS-16 Endevina què és el serrell.

1. Els cabells que cauen per davant del front.
2. La peça que tenen els cinturons per tancar-se.
3. La part tova i posterior de les cames.
4. La bossa que duen les dones, generalment de pell.

1+ Molt i molt bé!

2- Has confós el serrell amb la sivella!

3- Acabes de confondre el serrell amb el panxell. Paciència!

4- Això que tu vols dir és el sarró.

COS HUMÀ I VESTITS-17 Quin d'aquests nois o noies s'ha trencat el turmell?

1. En Pere, que duu el braç enguixat.
2. La Laia, que duu el peu i la cama embenats.
3. En Lluc, que duu l'espatlla embenada.
4. La Nuri, que duu un dit immobilitzat.

1- El turmell no és al braç.

2+ No ha estat cap turment saber què és el turmell!

3- A l'espatlla no hi ha cap turmell.

4- Els dits no tenen turmell (ara per ara).

COS HUMÀ I VESTITS-18 Els ullals són una part...

1. De l'aparell reproductor.
2. De la dentadura.
3. Del crani.
4. De la musculatura.

1- M'agradaria saber a quina part et refereixes...

2+ Ja pots fer carrera de dentista.

3- Has fet una relliscada imperdonable!

4- Ho sento. No l'has encertada.

COS HUMÀ I VESTITS-19 Per què pot servir una veta?

1. Per embenar una cama o un braç quan t'has ferit.
2. Per cordar un botó.
3. Per lligar la sabata.
4. Per cosir-la, posem per cas, al coll del jersei.

1- És massa primeta, la veta, i no serveix per embenar!

2- Confons la veta amb el trau.

3- Has confós la veta amb el cordó!

4+ Una resposta encertadíssima!

COS HUMÀ I VESTITS-20 A quin d'aquests personatges donaries un xumet?

1. A un noi que et demana un caramel.
2. A un nen de mesos que plora.
3. A una senyora que va coixa.
4. A una noia que té fred.

1- Un noi amb un xumet a la boca? Potser per Carnestoltes!

2+ Exacte: el xumet és la pipa dels nadons.

3- Jo li donaria un bastó o una crossa.

4- A aquesta noia, dóna-li una bufanda. El xumet no l'abriga!

COMERÇ-01 Les botigues solen tenir aparador. Què és l'aparador?.

1. Els mobles de la botiga que contenen articles.
2. La vitrina on s'exposen els articles al públic.
3. El moble baix que separa el venedor del comprador.
4. La cambra on podem emprovar-nos les peces de roba.

- 1- Em sembla que t'equivoques.
- 2+ Comences bé. Celebrem-ho.
- 3- Un consell d'amic: recorda que això és un taulell.
- 4- No comences bé: un emprovisor no és un aparador.

COMERÇ-02 Què són els calés?.

1. Els diners.
2. Els deutes.
3. Els articles de saldo.
4. Les preocupacions. Els moments difícils.

- 1+ Molt bé: els calés, els calerons, els calerets.
- 2- No és exactament això.
- 3- Malament!
- 4- Els calés poden portar preocupacions, però no ho són.

COMERÇ-03 Què hi pots comprar en una cansaladeria?

1. Bacallà i altres peixos adobats (preparats) amb sal.
2. Ultramarins.
3. Productes del porc.
4. Cereals de tota mena.

- 1- Bacallà? No! Calla, calla...
- 2- Ultramarins? No!
- 3+ Perfecte. Exacte. Correcte.
- 4- Cereals? De cap de les maneres!

COMERÇ-04 El peixater col·loca els peixos capiculats. És a dir:

1. Els uns damunt dels altres amb els caps enfora.
2. Fent una roda amb les cues al mig.
3. En forma de piràmide.
4. Paral·lels, però l'un amb el cap on l'altre té la cua.

- 1- No estan capiculats. Prova un altre número.
- 2- No estan capiculats. Prova un altre número.
- 3- No estan capiculats. Mala sort!
- 4+ Una resposta sàvia i precisa!

COMERÇ-05 Quan algú parla d'una despesa, a què es refereix?

1. Als diners que gasta per alguna cosa.
2. Als diners que li ha deixat un banc o un particular.
3. Als diners que no gasta si compra una cosa molt barata.
4. Als diners que guanya en un negoci.

- 1+ Ja pots fer carrera d'economia!
- 2- Els diners que es deixen són préstecs, crèdits...
- 3- Em pesa haver-te de dir que això no és una despesa.
- 4- No en faràs gaires, de negocis, amb aquesta resposta.

COMERÇ-06 Digue's quina d'aquestes quatre coses es pot emprovar:

1. Un vestit. Emprovar-lo vol dir veure si va bé.
2. Una màquina. Emprovar-la vol dir comprovar si funciona.
3. Uns diners. Emprovar-los vol dir deixar-los a algú.
4. Un menjar. Emprovar-lo vol dir veure si és bo.

- 1+ Molt bé. S'emproven els vestits.
- 2- Les màquines no s'emproven, es proven.
- 3- Els diners es presten, no s'emproven.
- 4- El menjar i la beguda es tasta, no s'emprova ni es prova.

COMERÇ-07 Si et donen 3.000 pessetes i escaig, quant et donen?

1. 3.000 pessetes i un objecte de regal.
2. 3.000 pessetes justes, ni una més, ni una menys.
3. 3.000 pessetes i una mica més.
4. 3.000 pessetes i una quantitat que s'ha de tornar.

- 1- No és aquesta la resposta que esperava de tu.
- 2- Massa just!
- 3+ Has contestat com un llibre obert. Enhorabona!
- 4- No em vinguis amb romanços. Aquesta no és la resposta.

COMERÇ-08 Hi ha un personatge que estalvia. Digue's quin és.

1. En Joan, que paga tots els deutes que té.
2. L'Anna, que porta al banc uns diners que no s'ha gastat.
3. En Josep, que es ven una moto de segona mà.
4. La Mònica, que perd una jaqueta que acabava de comprar.

- 1- Qui paga deutes no estalvia, gasta.
- 2+ Això sí que és un estalvi de veritat.
- 3- El fet de vendre una cosa de segona mà no suposa estalviar.
- 4- Ho sento per la Mònica. I per tu, que perds uns punts.

COMERÇ-09 Una d'aquestes persones és un garrepa o una garrepa.

1. En Joaquim, que no regala mai res a ningú.
2. La Laia, que, quan té diners, de seguida se'ls gasta.
3. En Francesc, que és molt agressiu amb els negocis.
4. La Teresa, que no cobra més d'allò que és just.

- 1+ Vet aquí un gran garrepa!
- 2- No li diguis garrepa. En tot cas li pots dir malgastadora.
- 3- No ho has fet gaire bé aquesta vegada.
- 4- I, a més de no cobrar ni un duro de més, li dius garrepa?

COMERÇ-10 Quin d'aquests personatges té, de veritat, una guardiola?

1. En Pep ha contractat una noia perquè vigili la botiga.
2. La Joana ha comprat un recipient per guardar-hi monedes.
3. La Pepeta té una parròquia fixa a la seva botiga.
4. En Màrius fa un bon negoci.

- 1- Deu ser guàrdia jurada. Les guardioles no saben vigilar.
- 2+ Exacte. Fico uns punts a la teva guardiola particular.
- 3- Acabes de dir un disbarat. Que no passi més!
- 4- I tu, un negoci ruïnós...

COMERÇ-11 Suposo que saps què és un magatzem. Comprovem-ho.

1. Un espai gran on es guarden les mercaderies.
2. Una revista que tracta d'economia.
3. Un lloc amagat de la casa on s'ocultaven els diners.
4. L'espai d'una fàbrica on hi ha les màquines.

- 1+ Comprovat! Ho saps perfectament.
- 2- No! T'has deixat enganyar.
- 3- Els amagaven sota una rajola, no al magatzem.
- 4- No és un magatzem. És una nau.

COMERÇ-12 Hi ha una persona que pispa. Endevina-la.

1. Una empresària que té un negoci que dóna molts diners.
2. Un lladre que li roba una cartera a una persona.
3. Una nena que guarda tots els diners que li donen.
4. Un pare que ha de demanar diners per sobreviure.

- 1- No sé si pispa, però fer bons negocis no vol dir pispar.
- 2+ Aquest lladre pispa, no en dubtis ni un moment.
- 3- No m'agrada que diguis això d'una nena estalviadora!
- 4- No ho has fet massa bé. Reconeix-ho.

COMERÇ-13 Què ven una botiga de queviures?

1. Roba.
2. Articles de pell.
3. Articles d'excursionisme.
4. Aliments en general.

- 1- Fes-me cas i escull un altre número.
- 2- M'hi jugo la pell que no és veritat!
- 3- No has agafat el camí correcte. Mira el diccionari.
- 4+ Perfectíssim!

COMERÇ-14 Saps què és la rebotiga?

1. La segona botiga d'un comerciant.
2. La cambra que hi ha a la part posterior de la botiga.
3. La botiga que té unes dimensions reduïdes.
4. El comerç que no és de propietat.

- 1- T'has deixat enganyar per un simple ordinador!
- 2+ Has respost com un llibre obert. Més punts a la bossa!
- 3- Això és una botigueta, no una rebotiga.
- 4- El botiguer que està de lloguer té una botiga i prou.

COMERÇ-15 Digues quina d'aquestes quatre coses és un rebut.

1. El refús d'un producte que no té condicions de qualitat.
2. Un document que detalla la feina que s'ha de fer.
3. Un escrit en què es reconeix haver rebut alguna cosa.
4. Un producte enviat mitjançant un transportista.

- 1- No. No és això. Refuso aquesta resposta.
- 2- Això és un pressupost, no un rebut.
- 3+ Una resposta digna d'un entès en economia.
- 4- Molt malament. Molt malament!

COMERÇ-16 - Has vist quin rètol més bonic?

1. - Sí. Diu el nom de la botiga i està ben dissenyat.
2. - Sí. Aquest botiguer embolica les coses amb gust.
3. - Sí. És un regal d'empresa d'allò més elegant.
4. - Sí. Aquesta botiga sempre té les vitrines precioses.

- 1+ Demostres que saps molt bé què és un rètol.
- 2- Demostres que no saps què pot ser un rètol.
- 3- Demostres que no en tens ni idea. Reconeix-ho.
- 4- No sabies què posar i has dit: "posem-hi un 4!".

COMERÇ-17 Digues què és un taulell.

1. Una pissarra que mostra els preus dels productes.
2. La taula llarga i alta que hi ha a les botigues.
3. Una tauleta plegable usada pels venedors ambulants.
4. Un full de propaganda d'un establiment comercial.

- 1- T'equivoques.
- 2+ Ho fas molt bé.
- 3- De cap manera.
- 4- Això no va ni amb rodes.

COMERÇ-18 Saps què és un termini?

1. El preu màxim de venda al públic que estableix l'estat.
2. El límit de temps establert per fer una cosa.
3. L'estació final d'un recorregut ferroviari.
4. La pedra que assenyala el límit d'una propietat.

- 1- No diguis ximpleries, que no queda bé.
- 2+ Una bona resposta.
- 3- No t'ho creguis pas!
- 4- Quina bestiesa!

COMERÇ-19 "He comprat pa i m'han donat la torna". Què vol dir?

1. M'han donat un pa fet d'ahir.
2. M'han donat el pa que faltava per fer el pes exacte.
3. M'han donat el canvi amb moltes monedes de poc valor.
4. M'han donat el pa i un obsequi per algun motiu concret.

- 1- Això no és la torna. Torna a provar un altre número.
- 2+ Molt bé. És un costum que, per desgràcia, s'ha perdut.
- 3- En aquest cas no t'han donat la torna sinó el canvi.
- 4- No l'has encertada. Mala sort. Et quedes sense obsequi.

COMERÇ-20 Quin personatge d'aquests ha fet una tramesa?

1. La senyora Galmés, que ha fet una estafa a hisenda.
2. El senyor Gomis, que ha ampliat el seu negoci.
3. La senyora Guerra, que ha demanat uns diners al banc.
4. El senyor Garcia, que ha enviat uns paquets per correu.

- 1- Jo no t'he estafat, però t'he enganyat.
- 2- No tenen res a veure les trameses amb les ampliacions.
- 3- El número 3 parla de crèdits i de préstecs, no de trameses.
- 4+ Ha fet una tramesa. Bravo per l'encert!

HABITATGE.- 01 Per què serveix una balda?

1. Per tancar una porta o una finestra.
2. Per contenir aigua.
3. Per recollir l'aigua de la pluja.
4. Per mirar a través de la porta.

1+ Obro les portes a una puntuació ben guanyada!

- 2- La paraula "balde" t'ha fet caure en el parany.
- 3- Amb aquesta resposta no reculls cap punt.
- 4- Val més que miris el diccionari.

HABITATGE.- 02 Qui fa servir el bressol?

1. La mare. Per cosir.
2. El pare. Per gronxar-se.
3. La nena de tres mesos. Per dormir.
4. El nen de deu anys. Per jugar.

- 1- La mare, per cosir, fa servir didal i agulla.
- 2- El pare, per gronxar-se, fa servir el balancí.
- 3+ L'has encertada de ple. Au, vinga: a puntuar s'ha dit!
- 4- El nen de deu anys no ha de jugar amb el bressol.

HABITATGE.- 03 On hi pot haver un cadenat?

1. Al rellotge de polsera.
2. Al vàter.
3. A la moto aparcada al carrer.
4. A l'ascensor.

- 1- El rellotge de polsera porta una corretja.
- 2- Al vàter hi trobaràs una cadena, no un cadenat.
- 3+ Molt bé. Per tancar la cadena. Que no te la robin!
- 4- Quina inutilitat si és tancat amb cadenat!

HABITATGE.- 04 Què és una canonada?

1. Una part de la teulada: la que sobresurt de la paret.
2. Un tub ample per on circula l'aigua.
3. Una galeria interior.
4. Un passadís llarg i estret.

1- Vols saber el nom d'aquest tros de teulada? Es diu ràfec.

- 2+ Uns puntets de premi no et faran cap mal, oi?
- 3- Ni interior ni exterior: no tractem de galeries.
- 4- Has de ser més precís: una canonada no és un passadís!

HABITATGE.- 05 On hi ha un capçal?

1. A la cuina. El capçal és l'aixeta mòbil.
2. Al mejador. És el lloc on seu el cap de taula.
3. A l'armari. És la part alta, on es posa la roba de llit.
4. Al llit. És la part del llit on es col·loca el cap.

1- Un capçal és una aixeta? Vas errada, amigueta!

- 2- I un be negre amb potes rosses!
- 3- L'armari no té capçals, ni pels baixos ni pels dalts.
- 4+ Tararíí! Hi ha algú que respon bé a la cinquena pregunta!

HABITATGE.- 06 On posaries una catifa?

1. Damunt la taula del menjador: hi farà molt bonic.
2. Damunt del llit: per no tenir fred.
3. Al terra del menjador, per escalfar els peus.
4. Al balcó: amb unes flors de temporada.

- 1- No sé si hi farà bonic, però, segur que no serà pràctic.
- 2- És la primera vegada que veig una catifa damunt d'un llit.
- 3+ Trobo que hi quedarà molt bé i que donarà escalfor.
- 4- Parlàvem de catifes, no de jardineres ni de testos.

HABITATGE.- 07 Què és el celobert?

1. L'espai que ventila i il·lumina les cambres interiors.
2. La galeria que dona a l'exterior.
3. La part de xemeneia que sobresurt de la teulada.
4. Qualsevol obertura que comuniqui amb l'exterior.

- 1+ Et poso una bona nota d'arquitectura.
- 2- Tota galeria que dona a l'exterior es diu... galeria!
- 3- Encara que deixi veure el cel, no és un celobert.
- 4- No. Qualsevol obertura, no.

HABITATGE.- 08 On podem trobar un corc?

1. En una paret de casa, com a guarniment.
2. A les portes, perquè es puguin obrir i tancar.
3. En qualsevol biga o moble de fusta.
4. A casa, enlloc. El corc és un ocell de mal averany.

- 1- No paro de riure quan em responen això!
- 2- Saps què és una bestiesa? Això que tu em respons!
- 3+ Exacte! El corc és l'animalet que es menja la fusta.
- 4- Ai! El corc es diferencia del corb per una sola lletra...

HABITATGE.- 09 L'àvia és a l'eixida. On és, exactament?

1. A la cuina.
2. Al rebedor.
3. A la cambra de cosir o de planxar.
4. En un espai descobert de la casa.

- 1- De cap de les maneres! La cuina no és l'eixida.
- 2- No crec que els rebedors es puguin anomenar eixides.
- 3- Has fet una planxa: no és pas veritat!
- 4+ He descobert que tens una bona precisió lèxica!

HABITATGE.- 10 Què és un envà?

1. Un objecte inútil de la casa.
2. Un recipient de vidre destinat a contenir oli o vi.
3. Una paret prima, de maó, que separa dues cambres.
4. Un pot de metall destinat a contenir llet.

- 1- Una resposta ben inútil, la teva.
- 2- L'has vessada! (Vol dir que no l'has encertada).
- 3+ Sembles un paleta de primera. Enhorabona.
- 4- Mai de la vida! Mai no veuràs la llet dins d'un envà!

HABITATGE.- 11 A quina d'aquestes frases es parla d'una esquerda?

1. Aquesta és la paret més important de la casa.
2. Hi ha una esclotxa a la paret. No m'agrada gens.
3. El sostre de la cambra no és horitzontal sinó inclinat.
4. El pis del meu germà és ple de desnivells.

- 1- Una mentida com una casa de pagès!
- 2+ Bona resposta.
- 3- Et mereixes una xurriacada! (El diccionari t'ho explicarà).
- 4- Una resposta que no està al nivell que hauria d'estar.

HABITATGE.- 12 Quina d'aquestes coses és una estora?

1. Una capsa metàl·lica amb guarniments.
2. Una prestatgeria destinada a col·locar-hi roba.
3. Un teixit d'espert que hi ha al paviment de l'entrada.
4. Espai alt d'un corredor fet amb un sostre baix de fusta.

- 1- Apa! Una capsa no pot ser una estora. Ni per una estona.
- 2- Un mal moment el pot tenir qualsevol. No pateixis.
- 3+ Has endevinat la resposta correcta.
- 4- Terrabastall. D'això se'n diu terrabastall.

HABITATGE.- 13 Quin d'aquests personatges usa realment una falca?

1. La Maria col·loca les verdures dins d'una falca.
2. En Jaume col·loca els llibres ben ordenats a la falca.
3. En Pau evita, amb una falca, que una taula balli.
4. L'Agustí afegeix llenya a la falca de foc.

- 1- No hi cap relació entre unes verdures i una falca!
- 2- Els llibres a la prestatgeria! I ordena les idees!
- 3+ Medalla per a l'encertant!
- 4- Una llar de foc no és una falca.

HABITATGE.- 14 On posarem les flassades?

1. A taula, per omplir-les d'enciam i tomàquet.
2. Al llit, sobre el llençol.
3. A les portes, perquè girin suaument.
4. A la farmaciola, per ficar-hi remeis líquids.

- 1- La faries ben bona, si omplissis de tomàquet les flassades!
- 2+ Em sembla molt bé. Sobretot a l'hivern, que fa fred.
- 3- Mal invent!
- 4- La flassada no hi cabrà, a la farmaciola.

HABITATGE.- 15 Saps què és una frontissa?

1. Una peça metàl·lica que fa girar les portes.
2. L'acabament triangular dels pòrtics artístics.
3. La part de paret que hi ha entre dos angles.
4. El límit d'un habitatge que és en contacte amb un altre.

- 1+ Mil aplaudiments pel teu encert!
- 2- No és això. Potser volies referir-te al frontó...
- 3- D'això en diem un pany de paret.
- 4- Era una definició massa bonica. T'he ben enganyat!

HABITATGE.- 16 "En aquesta casa hi ha golfes". Què són, les golfes?

1. Unes peces de ferro que serveixen per tancar les portes.
2. Petites finestres per accedir a la llum exterior.
3. Habitacions mancades de llum.
4. Uns espais disponibles, sota la teulada d'una casa.

- 1- Has confós, lamentablement, les golfes amb els golfos!
- 2- Malaguanyada resposta. No pots puntuar!
- 3- La teva resposta està mancada d'encert.
- 4+ Una altra medalla per aquesta resposta tan encertada.

HABITATGE.- 17 Per a què serveix un pany?

1. Per eixugar els plats, els vasos...
2. Per obrir i tancar portes.
3. Per penjar-lo a la paret.
4. Per omplir-lo d'aigua.

- 1- Un drap de cuina t'anirà més bé que no pas un pany.
- 2+ Perfecte.
- 3- Vols dir que faria patxoca un pany penjat a la paret?
- 4- Si ho fas molts cops es rovellarà i no servirà per a res.

HABITATGE.- 18 Què és un prestatge?

1. Els diners que cedeix una entitat bancària.
2. Un moble provisional, generalment cedit per algú.
3. Una escala casolana de pocs graons.
4. Una superfície llarga, apta per col·locar-hi coses.

- 1- Un banquer mai no confondrà un préstec amb un prestatge!
- 2- Em sap molt greu, però t'he de dir que no.
- 3- No diguis rucades!
- 4+ Una resposta digna d'un bibliotecari.

HABITATGE.- 19 Què hi posaràs al rebost?

1. La roba neta.
2. Un pernil.
3. La vaixella.
4. Els diners.

- 1- Jo diria que, al rebost, la roba neta s'embrutarà.
- 2+ I tant! I llonganisses, formatges, patates...
- 3- No t'ho aconsello.
- 4- N'has de tenir més que l'Onassis, per omplir un rebost.

HABITATGE.- 20 Per què necessitaràs una safata?

1. Perquè m'ajudi a casa a fer la neteja.
2. Per tapar la tassa del vàter.
3. Per dur el menjar de la cuina al menjador.
4. Per sostenir un llibre obert.

- 1- Una errada com una casa de pagès.
- 2- No em diguis això, que em desanimo.
- 3+ Justa la fusta!
- 4- No parlàvem de faristols, ara.

NATURA-01 La Neus viu en una badia. On viu?

1. En una illa formada per les aigües d'un riu.
2. En una vall fonda i tancada.
3. En un pla alt de muntanya.
4. En un lloc de la costa on hi ha una entrada de mar.

- 1- Tu tens massa imaginació.
- 2- Ui! Quina por! No és correcta la resposta.
- 3- No et desanimis, que només som al començament.
- 4+ Tots els xips de l'ordinador s'alegren de la teva resposta.

NATURA-02 A la Plana de Vic hi ha molta boira. Què és la boira?

1. Una extensió de vapor d'aigua que treu la visibilitat.
2. La calor humida i asfixiant.
3. El gel que apareix als camps als matins d'hivern.
4. La humitat matinal dels boscos i de les plantes.

- 1+ Perfecte. Una bona nota de meteorologia.
- 2- No és res de tot això.
- 3- No és això, amics meus, no és això.
- 4- Una errada com tantes n'hi ha. No defalleixis!

NATURA-03 Què és el cabal d'un riu?

1. L'amplada màxima aconseguida en el seu recorregut.
2. La fondària de les aigües en un punt determinat.
3. La quantitat d'aigua que porta per segon.
4. El grau de potabilitat de les aigües.

- 1- No sé com es diu això que expliques, però no es diu cabal.
- 2- No sé com es diu això que expliques, però no es diu cabal.
- 3+ Pensem igual tu i jo. Bonica coincidència!
- 4- Un error el pot tenir qualsevol. I tu n'has tingut un.

NATURA-04 Què és la calamarsa?

1. Un estat de gran agitació de les ones del mar.
2. La formació de columnes de gel per causa del fred.
3. Una pluja forta i persistent.
4. Petites masses de gel que cauen en una tempesta.

- 1- T'acabes de ficar de peus a la galleda: no és això.
- 2- Aquestes columnes de gel de què parles es diuen caramells.
- 3- No. Truca a una altra porta.
- 4+ Un encert de primera. I amb una paraula no gaire fàcil.

NATURA-05 Quina d'aquestes definicions explica què és la calitja?

1. La falta de transparència i de netedat de l'atmosfera.
2. La calor extrema, superior als 35 graus.
3. La calor inusual durant la temporada d'hivern.
4. L'aire calent que prové de les terres de ponent.

- 1+ Hi ha pocs meteoròlegs o meteoròlogues bons com tu.
- 2- Uf! Bufa! Molta calor i pocs encerts...
- 3- Aquesta vegada tampoc no ho saps. Confessa-ho.
- 4- L'aire de ponent no sempre ve calent. I es diu... ponent!

NATURA-06 Una d'aquestes persones parla d'una esclsetxa. Quina?

1. En Jordi: "Quina esquerdada més llarga i profunda!".
2. L'Anna: "Quina pedra més alta i punxeguda!".
3. En Pere: "Quin estany més profund!".
4. La Pepa: "Quin salt d'aigua més formós!".

- 1+ Parla d'una esclsetxa! Exacte!
- 2- Deu parlar d'una agulla.
- 3- Deu parlar, doncs, d'un estany. No és estrany, oi?.
- 4- Parla d'una cascada. Ho sento.

NATURA-07 Segur que alguna vegada has vist gebre. Saps què és?

1. La lluminositat anterior a la sortida del sol.
2. La sorra del riu, obtinguda per l'erosió de l'aigua.
3. La humitat gelada que es forma als matins d'hivern.
4. La terra fosca, producte d'erupcions volcàniques.

- 1- La llum de l'alba no es diu gebre.
- 2- Acabes de dir una beneiteria.
- 3+ Correctíssim.
- 4- Ai! Per què t'empatolles d'aquesta manera?

NATURA-08 Una de fàcil: què és el gel?

1. El vent del nord.
 2. L'estat sòlid de l'aigua quan fa molt fred.
 3. La llum que fan la lluna i els estels a la nit.
 4. La terra mullada.
- 1- Noooooo!
 - 2+ Sííííí!
 - 3- Com és que t'has deixat enganyar d'aquesta manera?
 - 4- No és gel. És fang.

NATURA-09 Has vist alguna vegada un llamp?

1. Sí. Quan hi ha tempesta. És una descàrrega elèctrica.
 2. Ja ho crec: és un llac natural.
 3. I tant! És un cos celeste que s'encén, corre i s'apaga.
 4. Sí: és la caiguda d'una massa de neu, muntanya avall.
- 1+ Tens una precisió lèxica de primera classe.
 - 2- Un llac natural? Naturalment, no!
 - 3- Un estel fugisser! Acabes de definir un estel fugisser!
 - 4- Llamp de llamps! No confonguis l'allau amb el llamp!

NATURA-10 Què és un llampec?

1. Una roca dins del mar, a flor d'aigua.
 2. La llum que fa un llamp llunyà.
 3. Un lloc ple de pedres.
 4. Una ona alta que xoca contra les roques de la costa.
- 1- T'has equivocat de mig a mig.
 - 2+ Ho fas molt bé.
 - 3- No saps què posar, oi?
 - 4- No, no i no!

NATURA-11 En quina d'aquestes afirmacions es parla de pedregar?

1. Durant la tempesta cauen grans de gel.
2. Quan plou molt el riu arrossega grans masses de pedra.
3. Després de caure el llamp se sent un soroll molt fort.
4. Plou intensament i cauen unes gotes molt grosses.

- 1+ Molt bé.
- 2- No l'has encertada.
- 3- És un tro, i, per tant, trona, no pedrega.
- 4- Els campions i campiones tenen, també, un dia dolent...

NATURA-12 Em voldries dir què és un penya-segat?

1. Una muntanya que és plana per la part superior.
2. Una costa abrupta i vertical.
3. Una roca llisa i inclinada.
4. Una filera de muntanyes que formen una serralada.

- 1- Escull, si pots, una altra resposta. Aquesta no encaixa.
- 2+ Una definició curta i seca, però autèntica.
- 3- Quina badada! Quina relliscada!
- 4- T'agrada que et diguin que no?

NATURA-13 Pujol és un cognom català i, a més a més...

1. El pendent força inclinat d'una muntanya.
2. Una platja enmig d'una costa rocosa.
3. Una extensió plana, entre muntanyes.
4. Una petita elevació del terreny, una muntanyola.

- 1- T'enfadaràs molt si et dic que t'equivoques?
- 2- Ho sento. No va per aquí la resposta correcta.
- 3- Ho lamento. Ho sento. Em sap molt greu. No!
- 4+ Ara sí que t'escolto!

NATURA-14 Si algú parla de la rosada, vol dir alguna cosa sobre...

1. La llum del crepuscle, quan el sol es pon.
2. La humitat matinal dels boscos i de les plantes.
3. El vent suau i fresc que ve de mar: la marinada.
4. Les ones que fa el vent a la superfície de l'aigua.

- 1- No he vist res. D'acord?
- 2+ Ja has trobat la solució. L'esforç tot ho supera.
- 3- Si es diu marinada, per què l'hem d'anomenar rosada?
- 4- De tant en tant passa que algú s'equivoca i...

NATURA-15 Què és un terratrèmol?

1. Un moviment de terres degut a les pluges.
2. La caiguda, muntanya avall, d'una gran massa de terra.
3. Un moviment sísmic de la terra.
4. Unes planes de terra disposades en forma de terrasses.

- 1- Fred! Molt fred!
- 2- Això és una allau.
- 3+ Exactament!
- 4- M'he tornat cec. No he vist res.

NATURA-16 A l'Empordà parlen molt de la tramuntana. Què és?

1. Un vent intens que ve del nord.
2. Un pas per travessar una muntanya alta.
3. Una muntanya voltada per les aigües d'un riu.
4. El fet que a la plana faci més fred que a la muntanya.

- 1+ Sí. Ve del nord i bufa molt fort.
2- Has estat poques vegades a l'Empordà, oi?
3- Has estat poques vegades a l'Empordà, oi?
4- Aquest fet es diu inversió tèrmica i no tramuntana.

NATURA-17 Una altra pregunta fàcil: què és un tro?

1. Una muntanya rocosa que destaca entre d'altres.
2. El soroll que hi ha després d'una descàrrega elèctrica.
3. Una roca gran, arrodonida.
4. Una cascada que no té gaire alçada.

- 1- No estava previst que algú respongués amb un 1.
2+ De tan fàcil que és, ni tan sols et felicito.
3- No estava previst que algú respongués amb un tres.
4- No estava previst que algú respongués amb un quatre.

NATURA-18 Digues què és un turó.

1. Un tro llunyà, que sona amb poca intensitat.
2. Una muntanyola.
3. Un núvol blanc molt voluminós.
4. Una petita vall.

- 1- Poca punteria.
2+ Exacte!
3- El núvol és preciós, però la resposta és lletja.
4- El turó no és avall, és amunt.

NATURA-19 Ara, explica'm què és una volva.

1. Una cova natural, excavada per l'aigua.
2. Una platja arrodonida.
3. Una zona de riu més profunda que les altres.
4. Una partícula de neu o d'una altra cosa flotant.

- 1- Tu no has fet gaire espeleologia, oi?
2- Una platja arrodonida pot ser una badia, no una volva.
3- Ai! No diguis bestieses.
4+ Ara has dit una cosa amb cara i ulls! Molt bé!

NATURA-20 Ara no recordo què és el xàfec. Ajuda'm.

1. El vent que ve del sud, calent i humit.
2. La pluja intensa però de curta durada.
3. El soroll que fa el llamp que cau molt a prop.
4. La calor intensa i molt humida.

- 1- T'he enganyat. Hauràs de trobar una altra solució.
2+ Estem d'acord. Ho celebrem amb uns punts de premi.
3- El llamp fa: boooooom! El xàfec fa: xap, xip, xap.
4- Ja ho veus: has confós el xàfec amb la xafogor.

ENSENYAMENT-01 Una alumna ha fet una redacció molt acurada perquè...

1. L'ha feta amb molta atenció, està molt ben feta.
2. L'ha feta molt curta, massa curta.
3. L'ha feta molt extensa.
4. L'ha feta amb una lletra il·legible.

- 1+ Un premi en espècies per aquesta resposta tan acurada!
- 2- No començaràs a puntuar amb aquesta resposta errònia.
- 3- Una redacció pot ser extensíssima i gens acurada.
- 4- Ella ha fet mala lletra i tu has donat una mala resposta.

ENSENYAMENT-02 Quin d'aquests alumnes és un badoc o una badoca?

1. La Mireia passa el dia estudiant lliçons.
2. En Jordi no pot passar un minut sense parlar.
3. La Laura és molt inconstant en les seves feines.
4. A la Marta qualsevol cosa la distreu.

- 1- Bona estudiant i gens badoca, d'acord?
- 2- Aquí tens un bon garlaire... No crec que sigui badoc.
- 3- Aquesta no és la resposta que jo esperava de tu!
- 4+ No has badat com la Marta. Enhorabona!

ENSENYAMENT-03 Quin d'aquests nens o nenes és entremaliat o entremaliada?

1. En Ramonet té una memòria excepcional.
2. A la Laia no li agrada gens estudiar.
3. La Rosa fa dolenteries pròpies de l'edat.
4. Per l'edat que té, en Pau és molt reflexiu.

- 1- El diccionari no en diu res, d'això de la memòria.
- 2- T'hauré d'estirar les orelles.
- 3+ Sempre van bé uns punts de més, oi?
- 4- I vols que et felicitï per una bajanada com aquesta?

ENSENYAMENT-04 El professor ha enxampat un d'aquests alumnes. Quin?

1. L'Albert, que copiava i el mestre l'ha descobert.
2. L'Helena, a qui el mestre ha aprovat dues assignatures.
3. L'Agustí, a qui el mestre ha posat un zero.
4. L'Agnès, a qui el mestre ha agafat per les orelles.

- 1+ Uns punts de premi i enhorabona per una resposta tan bona!
- 2- El professor l'ha aprovat. Però no l'ha enxampat encara...
- 3- L'ha suspès com jo et suspenc a tu.
- 4- Només hi ha una resposta bona. I no és aquesta!

ENSENYAMENT-05 Una d'aquestes coses es pot estripar. Quina?

1. Un paper.
2. Un bolígraf.
3. Un pupitre.
4. Una goma d'esborrar.

- 1+ Perfecte! No diguis mai que un paper es trenca!
- 2- Un bolígraf es trenca, es perd...
- 3- Un pupitre es trenca, s'esberla...
- 4- Una goma d'esborrar es desfà, es gasta...

ENSENYAMENT-06 On hi ha un follet?

1. Un dels alumnes de la classe es mou sempre molt.
2. La mestra reparteix uns fulls impresos, d'un tema.
3. El professor explica un conte d'uns nans del bosc.
4. Els alumnes de botànica analitzen una fulla petita.

- 1- Aquest alumne és el cul d'en Jaumet, no un follet.
- 2- Ha distribuït un fullet, no un follet.
- 3+ Bé! Feia dies que ningú no responia bé aquesta pregunta!
- 4- Una fulleta, segur. No ho confonguis amb els follets.

ENSENYAMENT-07 Quin professor o quina professora parla de galimaties?

1. La de naturals: explica una cosa de la sang humana.
2. La de llengua: llegeix un escrit enrevessat, confús.
3. El de religió: explica coses sobre les supersticions.
4. El de francès: comenta coses sobre l'antiga Gàl·lia.

- 1- Les hematites t'han fet perdre l'oremus!
- 2+ Un encert que val el seu pes en punts!
- 3- Segur que has marcat el 3 per veure si hi havia sort!
- 4- Romanços! No és veritat!

ENSENYAMENT-08 Un estudiant d'aquests fa ganyotes. Descobreix-lo.

1. En Pere contorsiona la cara.
2. La Quimeta es fica els dits a les narius.
3. En Pol fa pam i pipa al mestre, que està d'esquena.
4. L'Antoneta escriu d'una manera intel·ligible.

- 1+ Ets un llibre obert! Endavant els punts que et pertoquen!
- 2- Ui! Que fastigosa! Només li faltaria fer ganyotes!
- 3- Podem fer pam i pipa sense fer ganyotes.
- 4- Aquesta nena haurà de fer una mica de cal·ligrafia.

ENSENYAMENT-09 Quina d'aquestes coses és un gargot?

1. Una explicació complicada i incomprendible.
2. Unes línies dibuixades sense sentit ni art.
3. Les paraules pròpies d'un grup social determinat.
4. Un crit fort fet per fer callar els alumnes.

- 1- No ho compliquis encara més!
- 2+ Molt bé. Endavant!
- 3- Has confós lamentablement l'argot amb el gargot.
- 4- Els gargots es fan amb les mans, no amb la gola!

ENSENYAMENT-10 Una d'aquestes frases defineix la mainada. Quina?

1. Mainada és el resum o l'esquema d'una matèria.
2. Mainada és el conjunt de nens d'una casa o escola.
3. Mainada és la negació d'una teoria o d'una idea.
4. Mainada és l'encarregada dels nens més petits.

- 1- La mainada, un resum? No em facis riure.
- 2+ L'has encertada! Mainada o quitxalla, canalla, xicalla.
- 3- Parles de negació pel "mai" o per la "nada"?
- 4- D'aquesta persona en diem mainadera, no mainada!

ENSENYAMENT-11 El Jaume fa el ploricó. Què fa?

1. Simula que plora.
2. Plora.
3. És a punt de plorar.
4. Es queixa plorant.

- 1+ Un encert dels bons.
- 2- És precisament el que no fa: plorar.
- 3- No t'ho creguis pas. Només ho fa veure.
- 4- I jo em queixo de la teva poca punteria.

ENSENYAMENT-12 En una d'aquestes aules hi ha rebombori. A quina?

1. A l'aula A els alumnes estan tristos i preocupats.
2. A l'aula B els alumnes fan soroll, criden, es mouen...
3. A l'aula C els alumnes suen per l'excés de calor.
4. A l'aula D els alumnes han posat una altra bomba.

- 1- No crec que facin rebombori. No hi ha l'ambient adient.
- 2+ Bufa! Quin rebombori!
- 3- Potser no sabies que la suor no fa soroll.
- 4- On és el rebombori? No el veig enlloc.

ENSENYAMENT-13 Quina d'aquestes coses es pot rebregar fàcilment?

1. El bolígraf.
2. La goma d'esborrar.
3. Les idees.
4. Els papers.

- 1- Ui! Per rebregar un bolígraf l'hauries de cremar.
- 2- No veig com es pot rebregar una goma d'esborrar.
- 3- Les idees immaterials no es rebreguen per cap costat.
- 4+ Bé! Els papers i la roba poden arrugar-se si els manipules.

ENSENYAMENT-14 Quin d'aquests objectes pot tenir respatllet?

1. El penjador d'abrics de l'aula.
2. La cadira.
3. La taula d'estudi.
4. La pissarra.

- 1- T'aconsello ferventment que fullegis el diccionari.
- 2+ Sí, senyor! Sí, senyora! Ho has fet molt bé.
- 3- No n'he vista mai cap amb respatllet!
- 4- És una cosa ben rara, un respatllet en una pissarra.

ENSENYAMENT-15 Què és una rondalla?

1. Una exposició que repeteix un tema amb insistència.
2. Una idea lluminosa, ben trobada.
3. Un conte.
4. Un acudit graciós.

- 1- Has ensopegat, has caigut i t'has quedat sense puntets!
- 2- No puc dir-te que marcar aquest 2 sigui una idea lluminosa!
- 3+ Diana! Els nostres avis ens n'explicaven moltes.
- 4- No em fas cap gràcia!

ENSENYAMENT-16 Una d'aquestes nenes rondina. Quina?

1. La Mercè murmura quan li manen una cosa que no li plau.
2. L'Eulàlia repassa per tercera vegada la lliçó.
3. L'Elisenda passeja pel claustre tot estudiant.
4. L'Anna diu moltes coses per expressar una idea simple.

- 1+ No penso rondinar. Em plau concedir-te uns punts.
- 2- Llufa per qui hagi marcat el número 2!
- 3- Ningú fins ara no m'havia dit un disbarat com aquest.
- 4- Em deixes rondinar? No m'ha agradat això que has dit!

ENSENYAMENT-17 Quina d'aquestes coses pot ser senar?

1. L'estudi.
2. Els números.
3. L'explicació d'un professor.
4. Les lletres.

- 1- Estudi senar? Mosca estudiosa? Vols més incongruències?
- 2+ Visca el matemàtic! Número senar i número parell!
- 3- Vols un diccionari? Segur que t'anirà bé.
- 4- No! Mai no podràs catalogar-les per senars!

ENSENYAMENT-18 Una professora molt trempada és una professora que...

1. És molt provocativa.
2. Té un caràcter obert. Sempre està de bon humor.
3. No s'acovardeix davant d'un problema. És forta.
4. És força jove. Gairebé podria ser una alumna...

- 1- No t'està gens bé dir ximpleries com aquesta.
- 2+ Una resposta bona. Com la brisa fresca de l'estiu.
- 3- Deixem-ho córrer. Veig que vas molt desorientat/da.
- 4- No ets una rata de biblioteca, oi?

ENSENYAMENT-19 Un alumne xerraire és el que...

1. Escriu amb l'esquerra.
2. Es desanima fàcilment davant de les dificultats.
3. És molt minuciós.
4. Parla massa amb els companys i les companyes.

- 1- Qui escriu amb l'esquerra és esquerrà o esquerrana.
- 2- No et desanimis i continua treballant!
- 3- Et poso un zero per aquesta resposta incongruent.
- 4+ Premi a l'encert!

ENSENYAMENT-20 La professora de gimnàstica porta un xiulet. Què porta?

1. Una llibreta petita d'anelles.
2. Un instrument de vent.
3. Un estri de gimnàstica.
4. Una cinta al cap per evitar les gotes de suor.

- 1- Acabes de fer una espifiada de primer grau!
- 2+ I tant! Per xiular els exercicis gimnàstics.
- 3- No hi ha cap estri de gimnàstica que es digui xiulet.
- 4- No deus haver suat gaire per respondre tan malament.

PERSONA 01 Hi ha un personatge que diu una bajaranada. Quin?

1. En Pere, que diu una ximpleria.
2. La Maria, que fa una maledicció.
3. En Ramon, que diu una galanteria a una noia bonica.
4. La Mariona, que diu una mentida.

- 1+ Un encert de primera categoria!
- 2- Es pot maleir algú sense dir cap bajaranada.
- 3- Una galanteria és una floreta, no una bajaranada...
- 4- Menteixes? No. Més aviat t'equivoques!

PERSONA 02 Entre els quatre nois, n'hi ha un que és un barroer.

1. En Joan porta les sabates i els pantalons plens de fang.
2. En Pere va tot el dia d'un bar a l'altre.
3. En Sixt fa la feina mal feta, amb moltes imperfeccions.
4. En Roc no para de parlar, és molt xerraire.

- 1- Jo diria que va brut, però no el titllaria de barroer...
- 2- No veus que aquesta resposta és del tot improcedent?
- 3+ Molt bé. Una resposta ben donada, perfecta.
- 4- Xerra pels colzes, però en Roc no és gens barroer.

PERSONA 03 Hi ha dues noies que són bessones. Troba-les.

1. La Maria i la Mercè, que són molt afectuoses.
2. La Mònica i la Marta, que són molt baixetes.
3. La Montserrat i la Mireia, que sempre ho fan tot juntes.
4. L'Eva i l'Anna, que van néixer en un mateix part.

- 1- Ho dius pels besos o petons que fan? No vas bé!
- 2- Poden ser, fins i tot, nanes i no ser bessones.
- 3- Aleshores no diem que són bessones sinó cul i merda!
- 4+ Una resposta encertadíssima!

PERSONA 04 De qui pots dir que és un boig o una boja?

1. D'una persona sense seny, que ha perdut l'enteniment.
2. D'una persona que és fanàtica d'un esport.
3. D'una persona que és molt curta d'enteniment.
4. D'una persona que actua amb timidesa i temor.

- 1+ Molt bé! Veig que saps descobrir on és la veritat!
- 2- Ha! Ha! T'he enganyat amb allò dels "boixos nois"!
- 3- Si sap on té la mà dreta, ja no és un boig...
- 4- Vet aquí una persona pusil·lànime. No és boja.

PERSONA 05 Saps què és un comiat?

1. El fet de dir adéu a algú.
2. Una mala jugada feta a un company.
3. Una conversa entre dues o més persones.
4. Un dinar de germanor.

- 1+ Uns punts de premi per una resposta tan correcta!
- 2- La mala jugada, te l'he feta jo, company o companya!
- 3- T'has equivocat. Aquest número 3 era una trampa!
- 4- El mot castellà "comida" t'ha fet caure en el parany!

PERSONA 06 Qui diries que és dropo o dropa?

1. En Carles, que no s'immuta mai per res.
2. La Paulina, que és molt somniadora i imaginativa.
3. En Francesc, que no treballa si no l'obliguen.
4. La Teresa, que sempre va bruta.

- 1- En Carles és immutable, no dropo!
- 2- La somiatruites de la Paulina no sembla, per això, dropa.
- 3+ Molt ben dit! Dropa és la persona gandula!
- 4- Una persona bruta pot ser ronyosa, tacada...

PERSONA 07 "Veig que estàs ensopit". Vol dir:

1. Jo diria que estàs satisfet i content.
2. Trobo que et falta ànim.
3. Noto que estàs molt orgullós d'alguna cosa.
4. Em sembla que tens molta por.

- 1- Doncs, jo no estic content de la resposta que em dones...
- 2+ Tingues coratge: has guanyat uns puntets ben bons!
- 3- Ensopit un orgullós? No m'ho crec!
- 4- Es pot estar ensopit sense tenir gens de por.

PERSONA 08 Un noi entremaliat és un noi que...

1. Fa dolenteries pròpies de criatura.
2. És un delinqüent.
3. Està de mal humor.
4. Enganya: sembla bon noi, però no ho és.

- 1+ Un encert de campionat!
- 2- Potser no tant!
- 3- No m'hi posis a mi, també, de mal humor.
- 4- Tu també m'has volgut enganyar?

PERSONA 09 De qui és fillola, la Joana?

1. D'en Jaume, que la va adoptar com a filla.
2. De l'Assumpta, que és la seva padrina.
3. D'en Jordi, que és el seu oncle.
4. De la Josepa, que és la seva àvia.

- 1- Els fills i filles adoptius són, simplement, fills.
- 2+ Bé! Els padrins i les padrines tenen fillols o filloles!
- 3- Els oncles i les ties tenen nebots o nebodes.
- 4- Els avis i les àvies tenen néts o nétes. Recorda-te'n.

PERSONA 10 Un d'aquests personatges és groller. Quin?

1. En Joaquim és molt bast. És brut i descurat.
2. La Maria parla sempre en veu alta, com si cridés.
3. La Pepeta fa sempre la seva. No fa cas de ningú.
4. En Roc parla poc. És home de poques paraules.

- 1+ Una resposta neta i polida que val un imperi.
- 2- Cridanera. La Maria és cridanera!
- 3- Un zero per aquesta resposta totalment incorrecta!
- 4- Ras i clar: no l'has encertada!

PERSONA 11 Tu saps què és un hoste?

1. Un enemic.
2. Una persona que passa uns dies a casa d'algú.
3. La persona que rep uns visitants.
4. Un guia de viatgers i de turistes.

- 1- Un hoste no ha de ser necessàriament un enemic.
2+ Perfecte. Aquest sí que és un hoste.
3- No has tingut sort aquesta vegada. Mira el diccionari...
4- Necessites una brúixola, oi?

PERSONA 12 En Pep és un milhomes perquè...

1. Té un cos molt gros i un caràcter infantil.
2. Coneix molta gent i tothom el coneix. És famós.
3. No li agraden les noies.
4. Pretén saber-ho tot, fer-ho tot.

- 1- No és això, amic meu, amiga meva.
2- De cap manera. Un personatge famós no és un milhomes.
3- Si has contestat amb un 3, és que t'has perdut.
4+ Justa la fusta! Un encert dels que fan història!

PERSONA 13 Vols dir-me qui d'aquests és un minyó o una minyona?

1. La Laura, que té dos anys i mig.
2. En Peret, que té dotze anys.
3. En Joanet, que té quaranta anys.
4. La Quimeta, que té setanta anys.

- 1- Ui! Massa petita per ser una minyona!
2+ En Peret sí que és un minyó, un xicot, un noi...
3- Massa ganàpia per ser un minyó!
4- Ja li ha passat l'edat dels minyons i les minyones!

PERSONA 14 Qui d'aquests és un nadó?

1. Un esportista que neda molt bé.
2. Una persona gandula que no fa res.
3. Un nen acabat de néixer.
4. Una persona gran que es comporta com si fos petita.

- 1- Del verb nedar mai no en sortirà la paraula nadó!
2- La "nada" del castellà t'ha fet una mala jugada!
3+ Vet aquí un nadó preciós, bonic i tendre!
4- Encara que fos d'allò més infantil, no li diríem nadó!

PERSONA 15 Tu saps què és el neguit?

1. Sí. El neguit és un estat d'inquietud i d'impaciència.
2. Ja ho crec! El neguit és el fet de negar alguna cosa.
3. Mira: el neguit és la vergonya, la por del ridícul.
4. I tant! El neguit és la solitud, l'aïllament.

- 1+ Exacte! Just! Perfecte! Correcte!
2- Doncs, jo nego que sigui veritat el que dius!
3- No facis el ridícul i busca't una altra resposta...
4- I jo que em pensava que ningú no escolliria un 4!

PERSONA 16 Aquest senyor deu ser un passavolant...

1. Perquè camina molt de pressa.
2. Perquè és aquí de pas: no és un veí del barri.
3. Perquè sempre diu ximpleries: està tocat de l'ala.
4. Perquè és molt esquerp: no li agrada ser amb la gent.

- 1- Va de pressa, passa volant, però no és un passavolant.
- 2+ Sembles un diccionari vivent!
- 3- No diguis ximpleries, que ja ets prou gran.
- 4- Acabes de dir una bajanada!

PERSONA 17 Em pots dir què és una petjada?

1. Una ventositat que no fa soroll.
2. El senyal que deixa el peu a la terra.
3. Una conversa agradable entre dues o tres persones.
4. Una afirmació inoportuna, de mal gust.

- 1- Els pets silenciosos es diuen llufes.
- 2+ Enhorabona!
- 3- Fan petar la xerrada, però no fan petjades si no caminen.
- 4- D'aquesta afirmació en diem planxa, no petjada!

PERSONA 18 La Mariona és una somiatruites perquè...

1. Té molta gana.
2. Sempre projecta coses impossibles de fer.
3. Anima els seus companys i companyes. Té bon caràcter.
4. Li agrada molt sortir de nit, anar al teatre...

- 1- No! Qui té gana somia pa.
- 2+ De primera! Aquesta és la somiatruites!
- 3- No et desanimis, però no l'has encertada aquesta vegada.
- 4- Un noctàmbul no té res a veure amb un somiatruites.

PERSONA 19 Digues quin d'aquests és un vailet:

1. En Marià, que fa dansa clàssica.
2. En Josep Maria, que aviat farà les noces d'or.
3. En Pau, que està molt enamorat d'una xicota.
4. En Carles, que és un xicot de tretze o catorze anys.

- 1- El "baile" castellà no t'ha ajudat a encertar-la.
- 2- Deu tenir pels volts dels setanta anys. No és un vailet.
- 3- Si és un vailet, no ho és per estar enamorat.
- 4+ Aquest sí que és un vailet.

PERSONA 20 Una d'aquestes persones és ximple. Descobreix-la.

1. Un jove que no té cap cultura.
2. Un home que és enganyat i no se n'adona.
3. Una noia que no para de dir bajanades i rucades.
4. Una persona que mai no vol complicar-se la vida.

- 1- Aquest jove és un ignorant.
- 2- Aquest home és un ingenu.
- 3+ Ara has descobert una ximple que diu ximpleries!
- 4- Que vulgui la simplicitat no vol dir que sigui ximple...

SENTITS-01 Saps què és una basca?

1. Una olor forta.
2. Un soroll fort i constant.
3. Una foscor impenetrable.
4. Un mareig.

- 1- De cap de les maneres!
- 2- Això sí que no!
- 3- Demà m'afaitaràs!
- 4+ Síiiiiii!

SENTITS-02 Què és una empremta?

1. Un cop fort donat a una persona o cosa.
2. El senyal que deixa un cos per la seva pressió.
3. L'enlluernament provocat per un excés de llum.
4. Una punxada feta per un objecte espinós.

- 1- Parlàvem d'empremtes, no d'empentes.
- 2+ Exacte. Per exemple: les empremtes digitals.
- 3- T'has deixat enlluernar per una resposta falsa!
- 4- No ho has fet gaire bé, aquesta vegada.

SENTITS-03 Quin d'aquests personatges enumera?

1. Una espia que mira pel forat del pany.
2. Un boxador que rep un cop de puny de l'adversari.
3. Una tastadora de vins que olora intensament una mostra.
4. Un indi que sent un soroll quasi imperceptible.

- 1- M'enumero que no saps què vol dir enumerar.
- 2- Ho sento. Amb aquesta resposta no pots puntuar encara.
- 3+ Sí, senyor. Sí, senyora. La tastadora enumera.
- 4- La finor d'orella no fa més fi el nas!

SENTITS-04 Quin d'aquests quatre personatges esgarrapa?

1. La senyora que crida pel carrer: "Lladres! Lladres!"
2. El nen que clava les ungles a la cara d'un altre nen.
3. El jove que mira furtivament l'escot d'una senyora.
4. La nena que li clava les dents a un company d'escola.

- 1- La senyora no esgarrapa. Crida, s'esgargamella, xiscla.
- 2+ I tant! Aquest nen sembla un gat. I els gats sí que esgarrapen!
- 3- Pobre xicot. Només ha fet una ullada, una llambregada...
- 4- Ui! Aquesta nena mossega! Però encara no esgarrapa.

SENTITS-05 "L'espetec d'ahir va espantar la gent del poble".

1. L'espetec és la imatge fantàstica d'un monstre.
2. L'espetec és una gran il·luminació.
3. L'espetec és una pudor molt desagradable.
4. L'espetec és un soroll fort i sec.

- 1- No conec cap monstre català que es digui "espetec".
- 2- Massa llum, encega!
- 3- Un espetec no és un pet.
- 4+ Un espetec de petards per celebrar el teu encert!

SENTITS-06 Què pretén una persona que et diu: "No m'esquitxis"!

1. Que no l'espïis.
2. Que no la mullis.
3. Que no li donis empentes.
4. Que no la molestis amb els teus crits.

- 1- Em sembla que això no ho has fet prou bé.
- 2+ Exacte! Precís! Correcte!
- 3- El verb esquitxar no deu ser sant de la teva devoció.
- 4- En aquest cas t'hauria dit: "No m'escriuissis"!

SENTITS-07 En quina frase és correcta la paraula fat o fada?

1. Aquest noi no hi sent: és fat.
2. Aquest menjar no té gust: és fat.
3. Aquesta senyora necessita ulleres: és fada.
4. Aquest soroll és molt fluix: és fat.

- 1- Si no hi sent, és sord!
- 2+ Perfecte. Recorda que no és correcte dir "sosso".
- 3- Si necessita ulleres pot ser curta de vista.
- 4- Els sorolls fluixos no són fats!

SENTITS-08 Un objecte és feixuc quan...

1. Pesa poc.
2. Pesa molt.
3. És tou.
4. És dur.

- 1- Si pesa poc és lleuger, no feixuc.
- 2+ Una resposta de pes. Enhorabona!
- 3- No vas bé per anar a Sants!
- 4- Una resposta errònia, equivocada i falsa.

SENTITS-09 - Quina flaire! Aquesta expressió vol dir...

1. Quina olor!
2. Quina pudor!
3. Quin soroll!
4. Quin gust més bo!

- 1+ Perfecte: la flaire és agradable i, per tant, és una olor.
- 2- Fals! La flaire és agradable; la pudor, no.
- 3- No vas pel bon camí de la solució correcta.
- 4- No puc tenir el gust de felicitar-te.

SENTITS-10 En Joan és guenyo perquè...

1. Desvia els ulls.
2. No hi sent.
3. Li falta un ull.
4. Va coix.

- 1+ Justa la fusta! Encertada!
- 2- Val més que em faci el sord...
- 3- Si li falta un ull deu ser borni.
- 4- Has pixat fora de test!

SENTITS-11 Un d'aquests parents mossega. Quin?

1. En Pere fa un petó a la seva dona Antònia.
2. La Maria escup al seu cosí Miquel.
3. La Rosa clava les dents al seu germà Albert.
4. En Xavier dóna una bufetada a la seva neboda Anna.

- 1- Entre un petó i una mossegada hi ha alguna diferència.
- 2- Una mica mal educada la Maria, oi? Però no mossega!
- 3+ Li fa una mossegada, és veritat. Coses de germans.
- 4- Aquesta vegada no l'has encertada. Paciència!

SENTITS-12 Els soldats avançaven a les palpentos, és a dir:

1. Avançaven, perquè uns focus els il·luminaven.
2. Caminaven a les fosques.
3. Avançaven seguint les ordres que algú donava.
4. Caminaven agafats els uns amb els altres.

- 1- La teva resposta no il·lumina gaire!
- 2+ El diccionari coincideix amb tu. Per molts anys!
- 3- Ho sento, però la teva puntuació no avança gens ni mica!
- 4- Agafa't! No l'has encertada ni de bon tros!

SENTITS-13 Quin d'aquests objectes fa pampallugues?

1. Un llum de carrer que s'encén i s'apaga constantment.
2. Una ràdio que emet sorolls molestos.
3. Un aparell electrodomèstic que enrampa.
4. Una ploma d'au que tu passes pel nas d'algú.

- 1+ Exacte: les pampallugues són les intermitències d'un llum.
- 2- Això no són pampallugues. Són interferències.
- 3- Aquest aparell és perillós. I això que no fa pampallugues!
- 4- La teva ploma fa pessigolles, que és ben diferent.

SENTITS-14 En Pere m'ha pessigat. Saps què m'ha fet en Pere?

1. T'ha agafat amb els dits una part de pell i t'ha fet mal.
2. T'ha donat una bufetada a la cara amb el palmell.
3. T'ha vist d'una manera casual.
4. T'ha punxat amb algun objecte acabat en punxa.

- 1+ Ja ho crec: amb els dits índex i polze. Encara me'n sento.
- 2- El que sento com una bufetada és la teva resposta.
- 3- Doncs, no!: no és un acte de la vista, la pessigada.
- 4- Que m'ha punxat la panxa amb un punxó? No, no i no!

SENTITS-15 A qui d'aquests o d'aquestes fan pessigolles?

1. A l'Agnès: el seu marit li estira els cabells.
2. Al Jaumet: la seva dona li rasca la planta dels peus.
3. A la Pepa: la seva mare li talla les ungles.
4. A l'Anton: el seu germà li dóna cops de puny.

- 1- L'estirada de cabells no fa pessigolles.
- 2+ Deu riure d'allò més en Jaumet: té moltes pessigolles!
- 3- Quan li tallen les ungles no li fan pessigolles.
- 4- Els cops de puny mai no han estat pessigolles.

SENTITS-16 Què és una petjada?

1. Un pet que no fa soroll.
2. Una mirada ràpida i escrutadora.
3. El senyal que queda a terra per la pressió del peu.
4. Una conversa feta en veu baixa prop de l'orella.

- 1- Em fas petar de riure!
- 2- El diccionari diu que una mirada ràpida és una llambregada.
- 3+ Un encert d'aquells que deixen una petjada inesborrable!
- 4- Vet aquí una espifiada imperdonable!

SENTITS-17 Què és la pudor?

1. L'emanació desagradable que fa una cosa.
2. La vergonya. La sensació de calor a la cara.
3. La brillantor dels objectes fets amb metalls preciosos.
4. La sensació de tocar una cosa que s'enganxa als dits.

- 1+ La resposta no podia ser millor: això és pudor!
- 2- T'he enganyat de mig a mig.
- 3- La pudor no brilla! La pudor empastifa l'ambient.
- 4- No has tingut sort.

SENTITS-18 Estic segur que saps què vol dir tremolar.

1. Cantar fent intermitències de veu.
2. Agitar-se el cos amb moviments repetits.
3. Mirar amb els ulls mig tancats, per l'excés de llum.
4. Mantenir un líquid dins la boca i assaborir-ne el gust.

- 1- Fer un trèmol amb la veu no és el mateix que tremolar.
- 2+ Bé. És el que ens passa quan tenim fred, per exemple.
- 3- Tremola! No guanyaràs ni un punt amb aquesta resposta!
- 4- Això és tastar, no tremolar.

SENTITS-19 Quin d'aquests personatges trepitja?

1. Un vianant que va donant empentes a la gent.
2. Una persona que sent una excitació sexual.
3. Un cantant de rock que crida molt.
4. Algú que posa el peu a sobre del d'algú altre.

- 1- Aquesta resposta no l'havies d'haver escollida!
- 2- I reacciona així? Quina reacció més original!
- 3- És possible que trepitgi fort, però no pels crits que fa!
- 4+ Aquesta era la resposta que esperava.

SENTITS-20 Un xiscle és...

1. Un crit molt fort.
2. Una expressió repetida constantment.
3. Un petó a la boca.
4. Una olor desagradable.

- 1+ Xisclo d'alegria: bé, bé i bé!
- 2- Clixé i xiscle s'assemblen de nom, però són diferents!
- 3- Els petons com xiclets no són xiscles ni xisclets!
- 4- És ben desagradable la teva resposta!

SANITAT-01 Una d'aquestes quatre coses és una bena. Quina?

1. La loció que usem per curar cremades.
2. La tira usada per embolicar un braç, una cama, etc.
3. La gasa que es col·loca damunt de les ferides.
4. El petit dipòsit que conté el líquid d'una injecció.

- 1- No has fet diana.
- 2+ Perfectament. Per això diem que el braç està embenat.
- 3- Aquesta vegada no l'has encertada.
- 4- Recorda-ho: aquest petit dipòsit es diu xeringa.

SANITAT-02 "Al Josep li ha sortit un bony al cap". Què és un bony?

1. Una protuberància feta per un cop o per una altra causa.
2. Una zona pelada, sense cabells.
3. Un gra amb pus.
4. Una zona de cabells blancs o més clars.

- 1+ Punts en abundància per aquesta protuberància!.
- 2- Apa! Què dius? Això és una clapa!
- 3- Has fet llufa (que vol dir que has fallat).
- 4- No queda gens clar: busca una altra solució.

SANITAT-03 Qui té una butllofa?

1. El Ramonet té una ferida seca a la cama.
2. El Quimet porta una bombolla a l'esquena quan neda.
3. A la Neus se li ha inflat una zona de la planta del peu.
4. La Quimeta, quan es banya, s'ha de tapar l'orella dreta.

- 1- Les ferides seques no tenen butllofes.
- 2- T'has cregut l'engany de la bombolla?
- 3+ Sí. Potser de tant caminar. Ha estat una bona resposta.
- 4- I jo em tapo les dues orelles per no sentir disbarats.

SANITAT-04 Saps què és un calfred?

1. Sí: és un bany d'aigua freda per abaixar la temperatura.
2. I tant! És un disgust molt fort que deixa sense forces.
3. És una aplicació de fred al front en cas de febre.
4. Ja ho crec: és una sensació de calor i de fred alhora.

- 1- De cap de les maneres!
- 2- No em donis aquests disgustos, que no em van bé.
- 3- No va per aquí la resposta bona.
- 4+ Tatxín! Tatxín! L'has encertada!

SANITAT-05 El metge va posar cotó fluix damunt de la ferida.

1. Hi va posar una fibra tèxtil.
2. Hi va posar un esparadrap.
3. Hi va posar un líquid desinfectant.
4. Hi va posar una gasa.

- 1+ Perfecte!
- 2- I ca! (Vull dir-te que no estic d'acord amb tu).
- 3- L'alcohol no té res a veure amb el cotó fluix.
- 4- Una gasa? Una mentida com una casa!

SANITAT-06 La Joana porta crosses.

1. Camina amb uns bastons, perquè s'ha trencat una cama.
2. Va amb una part del cos embenada.
3. Porta les dents postisses.
4. Porta perruca per dissimular la falta de cabells.

- 1+ Enhorabona per aquest encert.
- 2- Les crosses no són benes, estigues ben segur.
- 3- Les crosses són més grosses.
- 4- Perruca? Una resposta de ruc (o de ruca!)

SANITAT-07 L'Antoni està cruixit.

1. Té migranya.
2. Porta els braços i les cames plens de rascades.
3. Li fan mal els músculs i els ossos després d'un esforç.
4. Té molta son i se li acluquen els ulls.

- 1- Si dius que estar cruixit és tenir migranya, t'enganyes.
- 2- Les rascades i les esgarrinxades no són cruiximent.
- 3+ Exacte. Alguns, equivocadament, en diuen "agulletes".
- 4- Malament! Tenir son no és estar cruixit.

SANITAT-08 Ahir el gat del veí la va dinyar.

1. Es va escapar.
2. Es va morir.
3. Es va ferir.
4. Va menjar molt al migdia.

- 1- Una errada la pot fer tothom. I tu, ara, n'has feta una.
- 2+ Diana! Dinyar-la és una manera vulgar de dir morir-se.
- 3- Si només es va ferir, no la va dinyar.
- 4- Dinyar s'assembla a dinar, però és ben diferent.

SANITAT-09 La metgessa va enguixar un braç al meu germà Aureli.

1. Li va posar una injecció hipodèrmica.
2. Li va immobilitzar el braç amb guix o escaiola.
3. Li va embenar el braç.
4. Li va netejar les ferides que hi tenia.

- 1- Hipòlit! D'hipopòtams i d'injeccions hipodèrmiques... res!
- 2+ Oh! Quina saviesa i quina perspicàcia més eminents!
- 3- Si no hi va afegir guix, segur que no el va enguixar!
- 4- Apa! Mira el diccionari, que no costa tant!

SANITAT-10 No ensopeguis!

1. No t'entrebanquis amb les pedres del camí!
2. No t'empatxis de sopa!
3. No t'adormis!
4. No et refredis!

- 1+ Ho fas tan bé que sembles una enciclopèdia!
- 2- Podríem dir que aquesta vegada no l'has encertada.
- 3- Vas per mal camí!
- 4- Fred! Molt fred!

SANITAT-11 Ahir vaig tenir un ensurt.

1. Vaig relliscar i vaig caure a terra.
2. Em va passar un fet que em va sobresaltar.
3. Em vaig marejar molt.
4. Vaig vomitar.

- 1- La relliscada i la caiguda no són, directament, ensurts.
- 2+ Molt bé. Veig que te'n surts.
- 3- No em maregis amb respostes incorrectes.
- 4- Ho dius per allò que surt? L'ensurt es queda dintre.

SANITAT-12 Ahir al matí la Margarida es gratava.

1. Es rascava una part del cos amb les ungles.
2. Esternudava constantment perquè estava refredada.
3. Es contemplava al mirall, satisfeta de la seva imatge.
4. Es feia una frega d'oli a l'esquena i a la panxa.

- 1+ No sents un punt d'orgull? L'has encertada!
- 2- Malviatge! Llamp de llamps! Has fet pffffff!
- 3- Una imatge grata? De la Marilyn Monroe? Ni ho somiïs!
- 4- No em facis riure, col·lega!

SANITAT-13 La Carme tenia una nafra a la cama, sota el genoll.

1. Hi tenia una butllofa.
2. Hi tenia una piga.
3. Hi tenia una zona irritada.
4. Hi tenia una ferida.

- 1- Noooo!
- 2- Noooo!
- 3- Noooo!
- 4+ Ho veus? Ho saps fer més bé que no et pensaves.

SANITAT-14 El metge em va receptar unes píndoles, és a dir...

1. Unes fregues d'oli calent.
2. Unes pastilles rodones, menudes i recobertes de color.
3. Unes medecines injectables.
4. Unes gotes per als ulls, per al nas o per a les orelles.

- 1- Alguna vegada t'havies d'equivocar, oi?
- 2+ Em sembla que no t'ha costat gaire d'endevinar-la.
- 3- Vols una injecció d'optimisme? Un altre cop t'anirà més bé.
- 4- Et despistes més que un esquimal pel Sahara!

SANITAT-15 "Això ho curarem amb unes pólvores". Què vol dir?

1. Que ho curarem amb uns exercicis gimnàstics adequats.
2. Que ho curarem cremant alguna part malalta del cos.
3. Que ho curarem amb una substància convertida en pols.
4. Que ho curarem amb activitats eròtiques.

- 1- Vols dir que t'ho has mirat bé, tot això de la gimnàstica?
- 2- Deixa la vocació de piròman per a una altra ocasió.
- 3+ Justament!
- 4- L'eroteràpia no fa servir aquestes pólvores...

SANITAT-16 El nen, abans de dormir, tenia singlot.

1. Tenia unes contraccions espasmòdiques del diafragma.
2. S'adormia a tot arreu. Tenia moltíssima son.
3. Tossia amb una tos seca, de coll.
4. Tenia picor. No parava de gratar-se tot el cos.

- 1+ Hip! Hip! Hip! Encert de primera!
- 2- No t'adormis, que hi perdràs.
- 3- Au! Vinga! No et desanimis. Ja vindran temps millors.
- 4- La picor i el singlot s'assemblen com la vaca i el got.

SANITAT-17 El van dur a l'hospital per un tall. Què li havia passat?

1. S'havia marejat fins al punt de perdre el coneixement.
2. S'havia obert la carn amb un ganivet.
3. S'havia trencat un os de la cama o del braç.
4. Havia tingut un atac de cor.

- 1- Deixa la medicina i dedica't a la poesia.
- 2+ Admiro la teva precisió lèxica. Endavant!
- 3- No saps què és un tall? Doncs mira que és ben fàcil.
- 4- Ai! Mira, no sé què m'agafa quan sento aquestes bestieses!

SANITAT-18 L'Eduard va morir d'un tret.

1. Va morir d'una forma ràpida, inesperada, sobtada.
2. El van matar amb una escopeta.
3. Es va ofegar, li va faltar aire per respirar.
4. Va caure, va rebre un cop molt fort i va morir.

- 1- No és sempre ràpida la mort provocada per un tret.
- 2+ Veig que no en falles ni una! Enhorabona!
- 3- Hauries de fer una repassada al diccionari...
- 4- Això no és morir d'un tret, sinó d'un cop.

SANITAT-19 Saps què és un xarop?

1. Un granet molt molest que es fa al voltant de l'ull.
2. Un espant, un esglai degut a un fet que afecta molt.
3. Qualsevol anàlisi que serveix per fer un diagnòstic.
4. Un líquid que conté, generalment, components medicinals.

- 1- Això no és un xarop, sinó un mussol!
- 2- Tu et volies referir al xoc, oi? Mala sort!
- 3- Has caigut al parany! No era aquesta la resposta.
- 4+ Bona resposta. I dolça.

SANITAT-20 Quin d'aquests personatges fa servir una xeringa?

1. La dentista treu un queixal al meu germà.
2. L'infermer posa una injecció a la meva tieta.
3. La pedicura talla les ungles de la meva àvia.
4. El metge cura una ferida a la meva mare.

- 1- No siguis animal! Una xeringa per treure un queixal?
- 2+ I, és clar, sense xeringa seria impossible.
- 3- Em fa l'efecte que la pedicura no necessita xeringues.
- 4- Fa servir benes, apòsits i esparadrap, però, xeringues, no.

ESPORTS-01 "Hi ha dos jugadors davant la bimba". Què és la bimba?

1. La piscina reglamentària.
2. La taula arbitral.
3. La línia de sortida.
4. La pilota.

- 1- Patatxap! De cap a l'aigua! No l'has endevinada!
- 2- La punteria no és el teu do més rellevant, oi?
- 3- Arrenca a córrer! Fuig d'aquí! Molt malament!
- 4+ Exacte: bimba és una manera col·loquial de dir pilota.

ESPORTS-02 Quin d'aquests o d'aquestes esportistes fa una cabriola?

1. El patinador sobre gel: tot ballant, salta sobre el gel.
2. La jugadora d'escacs: fa una jugada inesperada.
3. El ciclista: avança el company amb un gran esforç.
4. L'escaladora: es queda penjada de les cordes.

- 1+ Exacte: una cabriola és un salt fet tot ballant.
- 2- No et puc donar cap punt per la resposta: no és correcta.
- 3- No avançaràs gens si continues contestant d'aquesta manera.
- 4- L'escalador es queda penjat i tu quedes... suspès!

ESPORTS-03 Quin esport pot parlar de cistelles?

1. El tennis.
2. L'escalada.
3. El bàsquet.
4. La natació.

- 1- I un be negre amb potes rosses! (Vull dir-te que no).
- 2- De cap de les maneres!
- 3+ Perfectíssim. Exactíssim. Correctíssim. Excel·lentíssim.
- 4- Ui! Molt fred!

ESPORTS-04 Saps què és una cursa?

1. Sí, una cursa és una sacada de pilota des de la banda.
2. I tant! Fan una cursa els corredors que corren alhora.
3. Ja ho crec: una cursa és una tirada curta de pilota.
4. Una cursa no és més que una caiguda ridícula.

- 1- Que t'has llevat amb el peu esquerre, avui?
- 2+ És clar! No s'ha de dir "carrera" sinó cursa.
- 3- Cursa i curta són ben diferents, oi?
- 4- No li veig la gràcia!

ESPORTS-05 Quan diem que un equip ha fet una davallada, volem dir...

1. Que el seu joc ha perdut qualitat.
2. Que ha dedicat uns dies al descans i a la reflexió.
3. Que ha avançat molt. Que ha guanyat molts partits.
4. Que s'ha reorganitzat. Que té jugadors nous.

- 1+ És veu d'una hora lluny que hi entens! Molt bé.
- 2- Dedicat a pensar una mica més les respostes. Hi guanyaràs.
- 3- Que quedi clar que, amb aquesta resposta, no avances pas.
- 4- No em diguis això!

ESPORTS-06 "Ell entoma la pilota!". Què vol dir entomar una pilota?

1. Agafar-la amb les dues quan algú te la llança.
2. Llançar-la verticalment i amb força.
3. Portar-la ben agafada contra el cos.
4. Xutar-la.

- 1+ Ho fas tan bé! Queda't amb mi. No em deixis.
2- Ai! Uix! No!
3- T'he de dir una cosa que no t'agradarà. L'endevines?
4- Quina poca punteria!

ESPORTS-07 Hi havia dos jugadors que s'esbatussaven. Què feien?

1. S'animaven mútuament.
2. S'insultaven.
3. Es pegaven.
4. S'abraçaven.

- 1- No. Estigues segur que no eren ànims allò que es donaven.
2- Em sembla que has fet curt: no es conformaven amb paraules.
3+ I tant. No t'hi acostassis pas, que rebries algun cop!
4- La teva resposta és ben bé a les antípodes.

ESPORTS-08 Hi ha un o una esportista que és genet.

1. El capità d'un equip.
2. La corredora que munta a cavall.
3. El jugador que fa una jugada genial.
4. L'atleta més jove d'un equip.

- 1- Ni el capità ni el general d'un equip no són genets!
2+ Aquesta sí que és genet. Bravo per la resposta!
3- Vet aquí un geni, no un genet!
4- Pot ser molt jovenet, però no per això ha de ser genet.

ESPORTS-09 Les genolleres defensen els genolls, que estan situats...

1. Entre el braç i la mà.
2. Entre la cama i el peu.
3. Entre el braç i l'avantbraç.
4. Entre la cuixa i la cama.

- 1+ Aquí hi ha el canell. Es defensa amb la canellera.
2- Aquí hi ha el turmell. Es defensa amb la turmellera.
3- Aquí hi ha el colze. Es defensa amb la colzera.
4- Exacte! Aquí hi ha el genoll, defensat per la genollera.

ESPORTS-10 Quin esport és l'handbol?

1. És un esport semblant al futbol i s'hi juga amb la mà.
2. És l'hoquei sobre herba.
3. És el waterpolo, però practicat en piscines petites.
4. És el joc que, a Catalunya, es diu "jugar a matar".

- 1+ Ets una enciclopèdia esportiva de primera qualitat!
2- Qui t'ha explicat una bajaranada com aquesta?
3- (No ho expliquis per aquí fora, que riurien d'allò més).
4- M'has ben matat! I ara! Això no s'havia de contestar mai!

ESPORTS-11 Quin o quina esportista ha de lliscar més?

1. El futbolista.
2. L'esquiadora.
3. El boxador.
4. La llançadora de pesos.

- 1- No senyor. No senyora.
- 2+ I tant. Lliscar és la feina fonamental de qui esquia.
- 3- Si l'encerto, l'endevino, oi?
- 4- No em diguis això, que em poso molt nerviós!

ESPORTS-12 En el món de la gimnàstica, què és un poltre?

1. Un gimnasta gandul, lent, desmotivats.
2. Un conjunt de barres per fer exercicis d'espatlla.
3. Un matalàs gran per evitar els cops contra el terra.
4. Un aparell per fer salts.

- 1- T'has quedat sense puntuació!
- 2- Ho sento, però no és això.
- 3- Estàs molt lluny de la resposta correcta.
- 4+ Un deu de gimnàstica!

ESPORTS-13 L'entrenador o l'entrenadora rebutja una tàctica. És a dir:

1. La proposa als jugadors i jugadores perquè és bona.
2. L'estudia per veure si és bona.
3. No l'accepta, perquè la considera dolenta.
4. La imposa a l'equip, que no hi està gens d'acord.

- 1- Rebutjar no és proposar.
- 2- Rebutjar no és estudiar.
- 3+ Això sí que és un encert.
- 4- Rebutjar no és imposar.

ESPORTS-14 El davanter es va recolzar al pal de la porteria.

1. Va seure al costat del pal.
2. Va descansar l'espatlla o l'esquena sobre el pal.
3. Es va donar un cop de cap contra el pal.
4. Es va penjar del pal travesser de la porteria.

- 1- De cap manera. Podia seure al costat i no tocar el pal.
- 2+ És això mateix que em dius.
- 3- Malament! (Ho dic pel davanter i també per tu...).
- 4- Avisa'l: que es despenyi, que el farà malbé. Un zero.

ESPORTS-15 La campiona duia una samarreta groga. Què duia?

1. Una cinta.
2. Una peça de vestir que cobreix el peu i part de la cama.
3. Una gorra amb visera.
4. Una peça de vestir que cobreix el tòrax i l'esquena.

- 1- Ets a deu quilòmetres de la solució.
- 2- Ets a cinc quilòmetres de la solució.
- 3- Ets a vint quilòmetres de la solució.
- 4+ Has fet diana! Brindem per l'èxit complet.

ESPORTS-16 El corredor duia una teia a la mà dreta.

1. Duia un pal metàl·lic.
2. Duia una fusta resinosa encesa.
3. Duia un ram de flors.
4. Duia un mocador de color vistós.

- 1- No duia un pal. I si el duia, no era metàl·lic.
- 2+ És clar que sí! La teia li feia de torxa. Segur.
- 3- Un ram de núvia? Deuria ser una toia i no una teia.
- 4- Deixa'm el mocador, que ploro de pena.

ESPORTS-17 L'escalador o l'escaladora tiba la corda, és a dir:

1. La llança.
2. Hi fa un nus.
3. L'estira fins que queda tensa.
4. La plega per guardar-la.

- 1- Aleshores no diem "tibar" sinó "tirar".
- 2- Fer un nus a una corda és nuar-la.
- 3+ Ara sí que t'escolto.
- 4- Pleguem!

ESPORTS-18 La gimnasta o el gimnasta va fer una tombarella.

1. Va fer rodar el cos per terra.
2. Va donar una volta a la pista.
3. Va estendre els braços com un avió.
4. Es va doblegar per la cintura.

- 1+ Perfecte: una tombarella, un tomb, un giravolt.
- 2- Com els toreros a la plaça? No!
- 3- No posis en ridícul l'art de la gimnàstica!
- 4- No és així com es fan les tombarelles!

ESPORTS-19 Una d'aquestes pilotes toca la xarxa. Quina?

1. La de ping-pong quan toca un angle de la taula.
2. La de futbol quan entra amb força a la porteria.
3. La de billar, quan rebota contra les parets.
4. La de pilota basca quan toca la línia del frontó.

- 1- Si toca el cantell de la taula, no toca la xarxa. Ho veus?
- 2+ I la xarxa frena la impetuositat de la pilota. Molt bé.
- 3- Les parets del billar no són una xarxa!
- 4- Justament en el joc de la pilota basca no hi ha xarxes!

ESPORTS-20 Sabries dir-me què és un xiulet?

1. Un xut de pilota baix, fort i silenciós.
2. Un salt de trampolí que també s'anomena "la fletxa".
3. Un instrument de vent que fan servir els i les àrbitres.
4. Un avís, una amonestació de l'àrbitre durant el partit.

- 1- Que bé que m'ho passo enganyant la gent!
- 2- Has caigut al parany i has contestat una bestiesa.
- 3+ I els caps i les caps d'estació! Perfectíssima resposta!
- 4- No. Ho sento, perquè se t'acaben les paraules d'aquest tema.

TRANSPORTS-01 "El conductor no coneix l'adreça". L'adreça és...

1. El carrer i el número del carrer on viu algú.
2. La direcció que cal prendre en un moment determinat.
3. El plànol d'una població.
4. L'orientació que dona la brúixola.

- 1+ No és fàcil enganyar-te. I me n'alegro.
- 2- No. És un error molt estès confondre adreça i direcció.
- 3- No! Escull una altra opció, si hi ets a temps.
- 4- Has de reconèixer que t'has desorientat una mica.

TRANSPORTS-02 "El cotxe de bombers s'allunya". Què vol dir allunyar-se?

1. Venir cap a nosaltres.
2. Fer funcionar les alarmes acústiques i visuals.
3. Augmentar la distància del lloc on som.
4. Avançar dificultosament entre els cotxes del carrer.

- 1- Tu, això, t'ho mires al revés.
- 2- Això no va gaire bé. No puc donar-te ni un punt.
- 3+ Exacte. Allunyar-se és anar més lluny.
- 4- Què et sembla? Que l'has encertada? Jo diria que no.

TRANSPORTS-03 Què és una andana?

1. Una fila de vehicles aparcats.
2. Un lloc de control de vehicles a la frontera.
3. Una carretera privada, tancada a la circulació general.
4. Una zona alta per on circulen les persones.

- 1- T'hauré de castigar sense premi. A veure si ho fas més bé!
- 2- Escolta'm bé: parlem d'andanes, no de duanes.
- 3- Em sorprèn que no t'hagis adonat de la falsedat d'aquest 3.
- 4+ Exacte. Correcte. Perfecte.

TRANSPORTS-04 Què volem dir quan diem que un cotxe s'apropa?

1. Que la distància respecte de nosaltres disminueix.
2. Que algú es fa propietari del cotxe per alguna raó.
3. Que supera bé els primers quilòmetres de rodatge.
4. Que fa marxa enrere.

- 1+ Perquè és més a prop. No era gens difícil, la pregunta.
- 2- No t'apropes a la solució de la pregunta.
- 3- No superes la pregunta.
- 4- No et trec punts, perquè no puc. Vigila. No vas bé.

TRANSPORTS-05 Un camió arrossega un cotxe per l'autopista. Vol dir que...

1. L'avança a pesar del seu volum i el seu pes.
2. L'estira amb un cable.
3. Va darrere seu i li demana pas.
4. Li toca la botzina per avisar-lo d'alguna cosa.

- 1- Són iguals, arrossegar i avançar? Gradua't la vista.
- 2+ Justament aquesta és la resposta que esperava de tu.
- 3- Un camió de càrrega demana pas a un cotxe esportiu? Bah!
- 4- Qui avisa no és traïdor: vigila la teva puntuació.

TRANSPORTS-06 Què vol dir aterrar?

1. Espantar algú, sobretot per causa de la velocitat.
2. Frenar de manera sobtada i ràpida.
3. Abaixar la carrosseria d'un cotxe fins a prop de terra.
4. Prendre terra un avió.

- 1- No t'espantis, que no serveix per a res. No hi ha punts.
- 2- Oblida ràpidament aquesta resposta desafortunada.
- 3- Ho sento moltíssim: tens un suspens per aquesta resposta.
- 4+ Visca! Bravo! Punts al calaix!

TRANSPORTS-07 Si et diuen que un cotxe s'atura, volen dir-te que...

1. Li falla alguna de les bugies del motor.
2. Redueix la seva marxa fins a quedar parat.
3. Es desgasta visiblement la pintura de la carrosseria.
4. El seu motor s'escalfa perillosament.

- 1- A tu també t'ha fallat alguna coseta. Confessa-ho.
- 2+ Clavat! Just!
- 3- No desgastis els teus punts d'una manera tan lamentable.
- 4- No t'has escalfat gaire el cap per respondre així, oi?

TRANSPORTS-08 "Segur que hi haurà un baixador". Què és un baixador?

1. Una persona dedicada a carregar i descarregar camions.
2. Una estació de tren, apta solament per baixar-hi.
3. La maneta de les portes d'un cotxe, camió, etc.
4. Una escala metàl·lica per baixar d'un camió.

- 1- Em sembla que t'has equivocat una miqueta.
- 2+ M'entusiasma veure gent que respon tan bé!
- 3- Quina llàstima! No era aquesta la resposta.
- 4- Un desencert el pot tenir qualsevol persona.

TRANSPORTS-09 Una moto que va a batzegades és una moto que...

1. No té ben alineades les dues rodes.
2. Fa canvis bruscos de velocitat: ara corre, ara no.
3. Emet molts gasos mal cremats, pel tub d'escapament.
4. Fa un soroll excessiu.

- 1- Ai! Em sembla que t'hauràs de buscar una altra resposta.
- 2+ Ets com un llibre obert. T'expliques tan bé!
- 3- No cremis la resposta, que n'hi ha poques!
- 4- Jo diria que no.

TRANSPORTS-10 Un cotxe, generalment, porta eines. Les eines serveixen...

1. Per fer senyals als altres vehicles.
2. Per escoltar la ràdio.
3. Per fer sonar l'alarma.
4. Per reparar les avaries.

- 1- Per fer senyals n'hi ha prou amb els llums intermitents.
- 2- Un aparell de ràdio no és una eina. Entesos?
- 3- Un dispositiu no és una eina.
- 4+ Exacte: si no vols fer feina, porta una bona eina.

TRANSPORTS-11 Quan va endarrere, un cotxe?

1. Quan corre molt.
2. Quan arriba tard a un lloc.
3. Quan retrocedeix.
4. Quan és el primer d'una fila.

- 1- No corris tant i compta fins a deu abans de contestar.
- 2- Que arribi amb retard no significa que vagi endarrere.
- 3+ Bé!
- 4- Home! No diguis bestieses, que no fa per a tu.

TRANSPORTS-12 Estic segur que saps què vol dir engegar un cotxe.

1. Posar en marxa el seu motor.
2. Estrenar-lo.
3. Entrar-lo en un garatge, tancar-lo en algun lloc.
4. Espatllar-lo. Fer-lo malbé.

- 1+ No et felicito, perquè era massa fàcil. D'acord?
- 2- Brrrxxxxtshshshs! (Horrible!).
- 3- Brrxxshshwwtxks! (Imperdonable!).
- 4- Brhxtxtxtxsssstx! (Impensable!).

TRANSPORTS-13 Un cotxe que s'estimba és un cotxe que...

1. No s'engega, perquè té el carburador ofegat.
2. Cau per un pendent.
3. S'inclina fortament quan gira a gran velocitat.
4. Té moltes avaries.

- 1- T'hi engego jo, a un lloc que no t'agradarà gaire?
- 2+ Un petonet i una abraçada. Ho estàs fent tan bé...!
- 3- No anava per aquí la resposta correcta!
- 4- Has caigut ingènuament dins la trampa.

TRANSPORTS-14 El motorista feia giragonses per la plaça del poble."

1. Aconseguia de córrer amb una sola roda.
2. Anava dret sobre el seient de la moto i no queia.
3. Mostrava als amics com anava de bé la seva moto.
4. Canviava de direcció: cap a la dreta, cap a l'esquerra.

- 1- No aconseguiràs de convèncer-me.
- 2- Fer giragonses no és fer acrobàcies!
- 3- No ensenyis als amics aquesta resposta. No és bona.
- 4+ És exactament això que tu dius.

TRANSPORTS-15 Vols dir-me què és un moll?

1. Un aparcament a l'aire lliure, desprotegit de la pluja.
2. El lloc on atraquen els vaixells, al port."
3. Un ferro que té forma d'espiral i que és elàstic.
4. Un magatzem adaptat, perquè hi entrin grans camions.

- 1- T'has desviat 180 graus de la solució correcta.
- 2+ Una resposta digna d'un mariner o d'una marinera.
- 3- Això que dius és una molla, estimat/da teclejador/a.
- 4- Una resposta inadaptada, incoherent, gens apropiada!

TRANSPORTS-16 El camió va recular quinze o vint metres. Vol dir que...

1. Va frenar durant aquests metres.
2. Va caure de cul per un pendent d'aquesta alçada.
3. Va retrocedir aquests metres.
4. Va guanyar aquests metres.

- 1- Frena! No vagis tan de pressa, que t'equivoques!
- 2- Que no havíem quedat d'acord que això era estimbar-se?
- 3+ Magnífic! Esplendorós! Admirable!
- 4- Acabes de perdre l'oportunitat de fer algun puntet.

TRANSPORTS-17 Quin d'aquests vehicles rellicsa?

1. Una moto corre pel gel i se'n va de costat.
2. Un autobús redueix bruscament la seva velocitat.
3. Un avió aterra. Les rodes han tocat terra.
4. Un tractor arrossega l'arada per un camp.

- 1+ Sí. Quina rellicscada! I quin encert més bo!
- 2- I els passatgers se'n van de trompis! No era aquesta!
- 3- L'avió, en aquest cas, llisca, no rellicsa.
- 4- T'has deixat enganyar com una mona!

TRANSPORTS-18 Quan podem dir que un cotxe ha topat?

1. Quan ha parat per cedir el pas a d'altres cotxes.
2. Quan ha xocat contra algun obstacle.
3. Quan ha desenvolupat la màxima velocitat.
4. Quan ja porta la màxima càrrega permesa.

- 1- Això de "l'stop" t'ha fet ballar el cap, oi?
- 2+ Perfecte.
- 3- De cap de les maneres!
- 4- Volies demostrar que en sabies i l'has espifiada."

TRANSPORTS-19 Què és un vaixell?

1. Un pendent perillós de la carretera.
2. Una embarcació gran.
3. Una estació de tren, apta solament per baixar.
4. Un camió, la caixa del qual es pot convertir en botiga.

- 1- Ah! No!
- 2+ Sí!
- 3- No senyora! No senyor! Això és un baixador.
- 4- No em vinguis amb jocs de màgia, ara!

TRANSPORTS-20 Em sabries dir què és un vianant?

1. El guàrdia que vigila els passos a nivell dels trens.
2. Un camí estret, apte solament per a muls i cavalls.
3. Un camió que porta un dipòsit de vi o de licor.
4. Una persona que circula a peu per la via pública.

- 1- Mentida!
- 2- Això era un engany. I tu te l'has cregut!
- 3- Mentida podrida!
- 4+ Exactament. Has acabat dignament l'exercici.

TREBALL- 01 Què és l'atur?

1. El fre que para una màquina en moviment.
2. El fet de no tenir accés a una feina remunerada.
3. El calçat impermeable s'usa a les peixateries.
4. Les ulleres protectores que cal dur en algunes feines.

- 1- Sempre se li ha dit fre, que jo sàpiga.
- 2+ És exacte. També en podríem dir desocupació.
- 3- Els peixaters i les peixateres usen botes d'aigua."
- 4- I jo que hauria jurat que aquest 4 no el diria ningú!

TREBALL- 02 El senyor Llopis, fa anys, feia de botxí. Què feia?

1. Construïa barques de forma manual.
2. Fabricava bótes de vi.
3. Executava les penes capitals dels condemnats a mort.
4. Conduïa carros plens de mercaderies d'un lloc a l'altre.

- 1- L'ofici de botxí no era tan constructiu com et penses.
- 2- Ets molt lluny de la resposta vertadera.
- 3+ Era exactament això, l'ofici de botxí.
- 4- Aquest no era l'ofici del botxí, sinó el del traginer.

TREBALL- 03 Quin d'aquests oficis tracta la brossa?

1. El de fuster.
2. El d'escombriaire.
3. El de paleta.
4. El de metge.

- 1- Els fusters tracten la fusta. No ho veus així?
- 2+ Perfecte. La brossa són les escombraries.
- 3- Els paletes, si fan brossa, la llencen, no la tracten.
- 4- Els metges tracten els malalts i les seves malalties.

TREBALL- 04 Un d'aquests personatges és un caporal. Quin?

1. Un soldat que mana un grup de soldats rasos.
2. El responsable d'un far en un cap de la costa.",
3. Un funcionari de l'ajuntament.
4. El pescador de xarxa que pesca prop de terra.

- 1+ Sí. Demostres que coneixes bé les graduacions militars.
- 2- Perquè ho sàpigues: l'encarregat del far és el faroner.
- 3- No has tingut allò que se'n diu una idea lluminosa...
- 4- Encara que capegi el temporal, no és cap caporal!

TREBALL- 05 En Jordi ha fet una comanda. Què ha fet?

1. Ha espatllat una cosa en comptes d'arreglar-la.
2. Ha organitzat un grup per treballar.
3. Ha encarregat al botiguer que li prepari un producte.
4. S'ha adormit damunt la taula, perquè tenia molta son.

- 1- Això voldria dir que ha fet un pastitxo, un patafi.
- 2- A tu et sona alguna cosa de la comandita, oi? Llàstima.
- 3+ Et mereixes un bon premi. Més punts al teu compte.
- 4- Amic meu, amiga meva, això de què parles és una becaina!

TREBALL- 06 Saps què és el conreu?

1. La vigilància dels presos als centres penitenciaris.
2. La distribució domiciliària de cartes i paquets.
3. L'obediència del personal obrer als seus caps.
4. El treball de fer productiva una terra.

- 1- Em sembla que l'acabament en "reu" t'ha despistat força.
- 2- El correu no és cap conreu.
- 3- No veus que aquesta resposta és totalment impossible?
- 4+ Vas per bon camí. No t'has deixat enganyar.

TREBALL- 07 Per a què serveix una dalla?

1. Per picar ferro a altes temperatures.
2. Per tallar herba.
3. Per aixecar pedres fent palanca.
4. Per tallar la carn.

- 1- Jo picaria el ferro amb un mall i no amb una dalla.
- 2+ Perfecte. Tallem-ho i no en parlem més.
- 3- Es faria malbé la dalla, t'ho ben asseguro.
- 4- Seria una mica massa incòmode.

TREBALL- 08 Quin d'aquests treballadors o treballadores s'empastifa?

1. L'electricista que toca els dos cables del corrent.
2. L'ajudant del pastisser, que es menja un quilo de nata.
3. La comptable que s'equivoca en uns comptes.
4. La fornera que té les mans plenes de farina molla.

- 1- L'electricista s'enrampa. Ho sento.
- 2- L'ajudant s'atipa. No és aquesta la qüestió.
- 3- La comptable no s'empastifa (si no és de tinta...).
- 4+ Ben empastifada que deu anar la fornera, amb tanta farina!

TREBALL- 09 Saps què és un escorxador?

1. Un lloc on se sacrifiquen animals.
2. Un estri per destapar les ampolles de vi o de xampany.
3. Un lloc on es fan taps i altres objectes de suro.
4. Una eina que serveix per fixar peces de fusta.

- 1+ Felicitats!
- 2- El tirabuixó i l'escorxador tenen diferent definició!
- 3- No. La paraula "corcho" t'ha fet perdre la bona pista.
- 4- Aquesta resposta et delata: es nota que no ets fuster!

TREBALL- 10 Esmolet és la persona que esmola. Què vol dir esmolar?

1. Fer més agut el tall d'un ganivet o d'unes tisores.
2. Triturar els grans de blat per fer-ne farina.
3. Treure els queixals o les dents d'un animal.
4. Tallar una tela per fer un vestit.

- 1+ La teva sàvia resposta m'ha deixat bocabadat. Molt bé!
- 2- Fals! Esmolar no és triturar.
- 3- Error! Per què vols torturar els pobres animals?
- 4- Incorrecte!

TREBALL- 11 Quin d'aquests obrers o obreres és un esquirol?

1. Qui fa les feines més desagradables.
2. Qui és àgil i expeditiu en la feina.
3. Qui treballa mentre els companys i companyes fan vaga.
4. Qui procura no parlar gaire amb els seus companys.

- 1- Saps com es diu aquest obrer o obrera? Escarràs.
- 2- Hauràs de buscar una altra solució (si arribes a temps).
- 3+ M'has convençut, continua treballant!
- 4- Podríem dir que és esquerp o esquerpa. No és un esquirol.

TREBALL- 12 Hi ha una persona que estava alguna cosa. Endequina qui és.

1. La Neus col·loca les eines al lloc que els correspon.
2. En Jordi col·loca unes caixes al magatzem.
3. En Manel pica la roba molla amb una pala.
4. L'Anna pinta una paret amb calç.

- 1- No has col·locat la resposta al lloc que li correspon.
- 2- T'hauré d'estovar el cul per aquesta ximpleria que has dit.
- 3+ Estova la roba. Perfecte!
- 4- I un be negre amb potes rosses! (Vull dir que no!)

TREBALL- 13 Què fan els manobres o les manobres?

1. Transporten maletes i paquets a les estacions de tren.
2. Ajuden els paletes en la seva feina.
3. Fan peces de ceràmica.
4. Construeixen vaixells de fusta.

- 1- Fer de manobre i fer de camàlic són dues feines diferents.
- 2+ Una resposta exquisida. Amb premi.
- 3- La teva resposta no em fa peça. No hi ha punts.
- 4- Ni de fusta ni de ferro, la resposta és un esguerro.

TREBALL- 14 Què fan els manyans?

1. Porten a pasturar les cabres o els bous.
2. Arreglen aparells electrodomèstics.
3. Fan treballs d'orfebreria (anells, arracades...).
4. Fabriquen claus i altres objectes de ferro.

- 1- Vés a pasturar! (Com les cabres...).
- 2- No has tingut sort!
- 3- No tant!
- 4+ Ho estàs fent molt bé. Que duri!

TREBALL- 15 Hi ha algú que pitja alguna cosa. Qui?

1. L'ascensorista, que prem un botó de l'ascensor.
2. El cuiner, que talla una ceba a trossos petits.
3. La planxadora, que planxa una faldilla.
4. La revisora del tren, que forada un bitllet.

- 1+ Et farà il·lusió saber que l'has encertat.
- 2- No ploris, però no és veritat.
- 3- Això és una planxa. Torna-ho a intentar.
- 4- Mala sort. Revisa la resposta.

TREBALL- 16 Una d'aquestes coses rutlla. Digues quina.

1. Una màquina que fa un soroll desagradable.
2. Un aparell elèctric que s'espatlla sovint.
3. Una màquina que funciona molt bé.
4. Un automòbil el motor del qual treu fum.

- 1- Aquesta màquina grinyola, carrisqueja.
- 2- Precisament aquí hi ha una màquina que no rutlla!
- 3+ Això rutlla! Endavant!
- 4- Vet aquí un cotxe que no deu rutllar gaire bé...

TREBALL- 17 Saps què són les tenalles?

1. El conjunt d'eines de paleta, de fuster, etc.
2. Un estri de perruqueria que s'usa per arrissar cabells.
3. Unes corretges usades per frenar el cavall.
4. Un estri de fuster que serveix per treure claus.

- 1- Les tenalles són una sola eina, no moltes.
- 2- No ho diguis a cap perruquera, que riuria d'allò més...
- 3- Ep! Para! Acabes de dir un disbarat!
- 4+ Et mereixes una bona nota de fusteria!

TREBALL- 18 Per a què serveix un tirabuixó?

1. Per ficar-hi cartes i paquets postals.
2. Per treure els taps de les ampolles.
3. Per polir la superfície d'una fusta.
4. Per trencar nous, avellanes, ametlles.

- 1- Jo faria servir la bústia. És pràctica i bastant segura.
- 2+ Un encert digne d'uns punts de remuneració.
- 3- Fes servir el ribot. El tirabuixó rasca massa!
- 4- Amb un trencanous en tindràs prou.

TREBALL- 19 Quin treballador o treballadora fa servir el tornavís?

1. La costurera.
2. El torero.
3. La cuinera.
4. El mecànic.

- 1- Faria molta gràcia una costurera amb un tornavís!
- 2- El torero, amb un tornavís, no mataria ni els mosquits.
- 3- Una cuinera no necessita tornavís, t'ho asseguro.
- 4+ Perfectíssima resposta!

TREBALL- 20 Quin d'aquests obrers o obreres triga?

1. Qui neteja el blat.
2. Qui treballa amb molta intensitat.
3. Qui tarda molt a fer una cosa.
4. Qui frega una superfície bruta.

- 1- La paraula castellana "trigo" t'ha fet una mala passada!
- 2- Aquest o aquesta no triga gaire. Segur.
- 3+ Ara sí que t'escolto. I et regalo uns punts ben sucosos.
- 4- Apa! Quines coses de dir!

VEGETALS -01 Què és un bolet?

1. El nom que reben els fruits de petites dimensions.
2. Un fong que es troba en espais humits: boscos, camps...
3. Un arbre d'alçada notable que viu en llocs humits.
4. Una flor d'alta muntanya que neix en llocs de neu.

- 1- Et mereixes un bolet d'aquells que sonen.
- 2+ Perfecte. Hi ha rovellons, xampinyons, moixernons...
- 3- Tu et deus referir als pollancre: de pollancre a bolet...
- 4- La flor de neu! No li diguis bolet, no queda gens bé.

VEGETALS -02 Un d'aquests personatges té un bri a la mà. Endevina'l.

1. L'Imma, que ha agafat un tronc per al foc de la llar.
2. L'Anna, que ha agafat una flor.
3. L'Agnès, que ha agafat una arrel.
4. La Mercè, que ha agafat una fulla molt prima.

- 1- No té un bri a la mà, l'Imma. Hi té un tió.
- 2- No té un bri a la mà, l'Anna. Hi té... una flor!
- 3- No té un bri a la mà, l'Agnès. Hi té una arrel (o rel).
- 4+ Ja l'hem trobada. La Mercè sí que té un bri a la mà.

VEGETALS -03 Què és la brossa?

1. La part de l'arbre que conté les branques i les fulles.
2. El conjunt de fulles i branquillons escampats.
3. Una planta que s'enfila per les parets i pels arbres.
4. El terreny ple de matolls, que no té arbres.

- 1- Jo et pregunto la brossa i tu em respons la capçada.
- 2+ Pots enorgullir-te perfectament de la teva resposta!
- 3- Amunt? La brossa sempre va avall. No parlaves de l'heura?
- 4- Jo deia: "Aquesta resposta no l'escollirà ningú"!

VEGETALS -04 Què és la camamilla?.

1. Un prat florit.
2. L'herba adherida a les pedres i als troncs.
3. Una planta florida que és medicinal.
4. Un bolet de peu prim i sec.

- 1- Aquesta resposta no té solta ni volta!
- 2- Xap! Ficada de peus dins de la galleda!
- 3+ Exacte. Ajuda a fer una bona digestió.
- 4- Un moixernó? La camamilla no és cap bolet.

VEGETALS -05 Hi ha una planta que es diu esbarzer. És coneguda perquè...

1. Fa una olor bona i penetrant.
2. Fa molta ombra, molt fresca, a l'estiu.
3. Fa uns fruits vermells, verinosos.
4. Fa uns fruits morats, les móres.

- 1- No. Fa una olor normal, indefinida.
- 2- No en fa pas gaire. I és molt difícil col·locar-se a sota.
- 3- De verinosos, res: jo n'he menjats milers i encara visc.
- 4+ Justa la fusta!

VEGETALS -06 Tothom sap què és la farigola. Tu també, oi?

1. És la farina que s'obté del blat de moro.
2. És una planta medicinal molt olorosa.
3. És la liana més comuna als boscos mediterranis.
4. És una herba que creix als camins i als camps.

- 1- Oh! No!
2+ Ja ho crec. Fa molta olor i se'n fan unes sopes.
3- Oh! No!
4- Oh! No!

VEGETALS -07 Explica'm què és el gla (o aglà).

1. El fruit de l'alzina. Serveix per alimentar els porcs.
2. Un cereal cultivat per obtenir-ne cervesa.
3. Un arbre de ribera, valorat per la seva fusta.
4. La part de tronc que queda quan es tala un arbre.

- 1+ Això mateix. La teva correcció és digna de premi.
2- Ets com l'arlequí: ara cap allà, ara cap aquí.
3- No puc valorar gaire la teva resposta.
4- Aquesta part del tronc ja te la preguntaré més tard.

VEGETALS -08 T'ho poso ben fàcil: què és el julivert?

1. La planta que fa fugir els mosquits.
2. La fulla que duia Adam per cobrir-se les vergonyes.
3. Una planta que serveix per fer gustosos els menjars.
4. Una flor de jardí.

- 1- T'ajudo? La planta que fa fora els mosquits és l'alfàbrega.
2- Allò era un pàmpol de figuera. El julivert no tapa!
3+ Deu mil felicitacions per aquesta resposta tan assenyada!
4- La flor del julivert no té cap valor ornamental!

VEGETALS -09 Què és la llavor?

1. L'embrió o el germen d'un vegetal.
2. La massa que fa fermentar la farina per fer pa.
3. L'herba menuda dels jardins i dels parcs de ciutat.
4. La terra rica en components orgànics.

- 1+ Que bé que parles! Et donarem una càtedra de biologia.
2- Ara t'has confós. Has pres la llavor pel llevat.
3- Et dono una pista amable: aquesta herba és la gespa!
4- Una resposta pobra d'encerts.

VEGETALS -10 Avui al mercat venen maduixes. Què són?

1. Unes hortalisses.
2. Uns fruits de color vermell.
3. Unes mongetes seques.
4. Uns fruits de color carabassa.

- 1- No diguis bestieses!
2+ Diana!
3- No diguis bajanades!
4- No diguis ximpleries!

VEGETALS -11 Què és un manat?

1. El grup de vegetals que es pot agafar amb una mà.
2. Una zona de muntanya dotada d'herba per al bestiar.
3. Una zona de jardí o de terreny usada com a hort.
4. Un arbre poc desenvolupat, que té forma d'arbust.

- 1+ Un encert digne de lloança, el teu.
- 2- Acabes de definir un prat. Jo et pregunto un manat.
- 3- Vas equivocat, "Flànagan"!
- 4- No és el teu dia, avui!

VEGETALS -12 Què és la molsa?

1. Una planta medicinal, bona per al fetge.
 2. Una planta que s'adhereix a les pedres, als troncs...
 3. La part més tova del pa.
 4. L'herba preferida dels conills.
- 1- Pel fetge o per la melsa? La molsa no és medicinal.
 - 2+ Perfecte. La que posem als pessebres per Nadal!
 - 3- Això és la molla.
 - 4- No ets un entès en cuniculicultura. Segur.

VEGETALS -13 Què és una planta pansida?

1. Una planta amb les fulles menjades pels insectes.
 2. Una planta florida.
 3. Una planta triturada.
 4. Una planta sense vigor, que s'asseca.
- 1- Malament!
 - 2- Força malament!
 - 3- Molt malament!
 - 4+ Bé. Correcte.

VEGETALS -14 Què és el pebrot?

1. Una espècia aromàtica.
 2. El fruit comestible de la pebrotera.
 3. Una mala herba.
 4. La part no comestible de les hortalisses.
- 1- Ha! Ha! Ha! No em facis riure!
 - 2+ És clar, que sí. És ben fàcil, oi?
 - 3- No ho consideren així les pageses i els pagesos de plaça!
 - 4- Jo n'he menjats, de pebrots: són perfectament comestibles.

VEGETALS -15 Què és un pinyol?

1. Una pinya sense pinyons.
 2. El fruit comestible del pi.
 3. La part interna, més dura, d'un fruit carnós.
 4. Un bolet de barret vermell amb punts blancs.
- 1- T'has confós. Espera la pròxima ocasió...
 - 2- És el pinyó i no el pinyol, per molt que s'hi assembli.
 - 3+ Definició de diccionari de la Gran Enciclopèdia Catalana.
 - 4- T'envermelliràs quan rebis el bolet que t'envio!

VEGETALS -16 Parlem de flors: què és un pom?

1. Una mata de flors.
2. Un ram petit de flors.
3. Una flor que manté els pètals tancats.
4. Un munt de pètals preparats per fer catifes al carrer.

- 1- Això sí que no!
- 2+ Això sí.
- 3- Això no.
- 4- Això no és un pom.

VEGETALS -17 Què és el raïm?

1. Una fruita.
2. Una flor.
3. Un arbre.
4. Una herba.

- 1+ Ja ho crec!
- 2- De cap de les maneres!
- 3- De cap de les maneres!
- 4- De cap de les maneres!

VEGETALS -18 Què és la rel (o l'arrel)?

1. Una substància que enriqueix la terra de les plantes.
2. La part soterrada d'una planta, d'un arbre, etc.
3. Una planta que s'enfila per les parets i pels arbres.
4. La fulla punxeguda del pi o de l'avet.

- 1- I un be negre amb potes rosses! (Vull dir-te que no).
- 2+ Exactíssima, perfectíssima, honorabilíssima resposta.
- 3- Una planta com aquesta ha de ser una planta enfiladissa.
- 4- L'error s'ha apoderat de la teva ment. Desenganxa-te'n!

VEGETALS -19 Explica'm què és la soca.

1. La part més externa del tronc dels arbres.
 2. La part del tronc d'un arbre més pròxima a les branques.
 3. La part del tronc d'un arbre més pròxima a l'arrel.
 4. El conjunt de les branques d'un arbre.
- 1- Es diu escorça. Apunta-t'ho: escorça.
 - 2- Aquesta part no té cap nom (que jo sàpiga).
 - 3+ Molt bé. És la que resta a terra quan han talat un arbre.
 - 4- Ja havíem quedat abans que aquest conjunt es diu capçada!

VEGETALS -20 Què pot fer algú amb el suro?

1. Cistells, cadires, taules.
 2. Xarop de fruites.
 3. Aigua de colònia.
 4. Taps d'ampolles de xampany.
- 1- Es trencarien de seguida. Ben segur.
 - 2- Quedaria molt sec. Massa sec.
 - 3- Quin disbarat més solemne!
 - 4+ El meu darrer comentari: felicitats per la resposta.